

**Godišnji izveštaj za Konsolidovani bilans
Energoprojekt Entela a.d. za 2014.
godinu**

Beograd, april 2015. godine

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja polugodišnjih, polupolugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012), **Energoprojekt Entel a.d. iz Beograda, MB: 07470975 objavljuje:**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2014. GODINU ZA KONSOLIDOVANI BILANS

S A D R Ž A J

I. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ENERGOPROJEKT ENTEL A.D. ZA 2014. GODINU

(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Statistički izveštaj, Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje)

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2014. godinu u celini

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

III. PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

**I 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ENERGOPROJEKT ENTEL A.D. ZA 2014. Bilans stanja, Bilans uspeha,
Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o
promenama na kapitalu, Statistički izveštaj, Napomene uz konsolidovane
finansijske izveštaje**

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 14 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		1.915.603	1.243.422	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		9.994	7.770	
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		9.994	7.770	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.140.774	708.008	
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		896.443	514.770	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		208.069	154.263	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		1.924	1.924	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016		34.338	34.338	
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018			2.713	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024		120.201	121.181	
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026		84.419	72.750	
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027			20.504	
043 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033		35.782	27.927	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		644.634	406.463	
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		644.634	406.463	
288	B. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		3.177.364	3.070.378	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		9.444	7.818	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3.462		
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		5.982	7.818	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		1.859.303	1.153.757	
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052			16	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		2.770	3.782	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		12.085		
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		34.986	35.765	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		1.809.462	1.114.194	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060		956	1.371	
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		796.376	1.230.282	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		796.376	1.230.282	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		306.099	531.504	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		5.855	2.397	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		199.331	143.249	

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		5.092.967	4.313.800	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		3.487.208	895.344	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		2.812.775	2.022.227	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		173.223	173.166	
300	1. Акцијски капитал	0403		173.223	173.166	
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		23.886	23.698	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		364.461	78.111	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		120.352	54.049	
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		2.130.853	1.693.203	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		1.640.154	1.298.870	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		490.699	394.333	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		560.190	740.141	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		552.102	740.141	
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		338.589	588.052	
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		213.513	152.089	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		8.088		
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
413	4. Обавезе по емитовани хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугогорчни кредити и зајмови у земљи	0437				
415	6. Дугогорчни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439		8.088		
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		62.966	14.366	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		1.657.036	1.537.066	
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443				
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449				
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		5.136	8.440	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		508.392	546.869	
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		9.471	9.053	
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453				
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454		1.821	34.530	
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455				
435	5. Добављачи у земљи	0456		8.292	6.388	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		488.808	496.898	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458				
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459		512.287	468.629	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460				
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461		584.774	482.977	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462		46.447	30.151	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) => 0 = (0441+0424+0442-0071) => 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463) >= 0	0464		5.092.967	4.313.800	
89	Е. ВАНБИЛАСНА ПАСИВА	0465		3.487.208	895.344	

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана 20.04.2015 године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001		3.856.140	3.390.316
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		3.856.041	3.390.222
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		158	374
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		43.795	185.521
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014		129.775	164.092
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		3.682.313	3.040.235
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		99	94
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		3.747.143	3.137.897
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			3.890
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		44.917	39.227
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		57.121	47.420
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		2.334.117	1.845.154
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		636.108	562.478
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		57.761	36.779

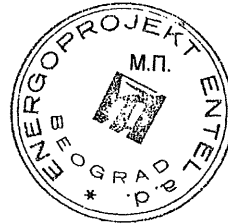

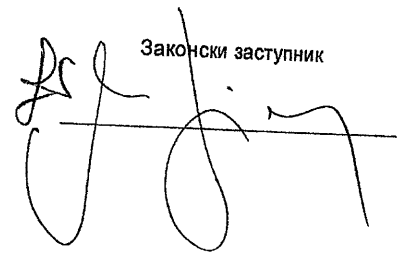
Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		56.322	39.754
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		560.797	563.195
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030		108.997	252.419
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032		72.698	76.886
66 осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		54.044	43.575
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		7.784	8.290
669	4. Остали финансијски приходи	1037		46.260	35.285
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		12.850	24.085
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		5.804	9.226
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040		18.788	5.753
56 осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		3	32
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3	32
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		2.952	52
563 и 564	II. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		15.833	5.669
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		53.910	71.133
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		378.623	118.242
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		31.632	26.273
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		509.898	415.521
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		5.045	29.251
59 - 69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		514.943	444.772
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		26.245	17.683
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			2.232
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062		2.001	
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		490.699	424.857
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		1161	1006
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

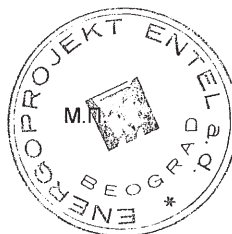
- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Напо- мена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		490.699	424.857
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		338.650	12.886
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		61.164	
	б) губици	2012			3.521
	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
335	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
336	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
337	а) добици	2017			533
	б) губици	2018			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) >= 0	2019		399.814	9.898
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) >= 0	2020			
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		48.490	
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021) >= 0	2022		351.324	9.898
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021) >= 0	2023			
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023) >= 0	2024		842.023	434.755
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022) >= 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028) = АОП 2024 = 0 или АОП 2025 > 0	2026			
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027			
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028			

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

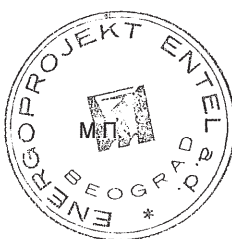
- у хиљадама динара -

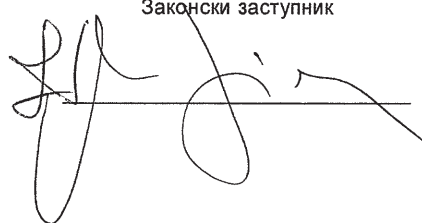
ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	3.859.033	3.147.977
1. Продаја и прмљени аванси	3002	3.853.383	3.101.775
2. Примљене камате из пословних активности	3003		20.833
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	5.650	25.369
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	4.443.586	3.005.309
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	1.781.089	1.168.055
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	2.630.091	1.790.352
3. Плаћене камате	3008	4.666	
4. Порез на добитак	3009	20.973	2.775
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	6.767	44.127
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011		142.668
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012	584.553	
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	846.797	3.313.796
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	18.324	
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015	5.818	
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016	792.784	3.285.917
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	25.271	23.222
5. Примљене дивиденде	3018	4.600	4.657
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	94.085	3.372.494
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	94.085	283.233
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		3.089.261
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	752.712	
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		58.698

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	302.264	169.081
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034	1.838	
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	300.426	169.081
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	302.264	169.081
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	4.705.830	6.461.773
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	4.839.935	6.546.884
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042		
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043	134.105	85.111
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	531.504	502.041
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	5.874	125.432
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	97.174	10.858
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	306.099	531.504

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ _____
 дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала							Компоненте осталог резултата						
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	Почетно стање на дан 01.01.														
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		4055		4073		4091		4109	
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.166	4020		4038	23.698	4056		4074		4092	1.693.203	4110	78.111
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		4057		4075		4093	136	4111	5.875
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		4058		4076		4094	8.367	4112	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005		4023		4041		4059		4077		4095		4113	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.166	4024		4042	23.698	4060		4078		4096	1.701.434	4114	72.236
4.	Промене у претходној години														
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		4061		4079		4097		4115	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		4062		4080		4098		4116	
5.	Стање на крају претходне године 31.12.														
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009		4027		4045		4063		4081		4099		4117	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.166	4028		4046	23.698	4064		4082		4100	1.701.434	4118	72.236

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала									Компоненте осталог резултата				
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		4065		4083		4101		4119	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		4066		4084		4102		4120	
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013		4031		4049		4067		4085		4103		4121	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	173.166	4032		4050	23.698	4068		4086		4104	1.701.434	4122	72.236
8.	Промене у текућој години														
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051		4069		4087		4105	306.731	4123	54.230
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	57	4034		4052	188	4070		4088		4106	736.150	4124	346.455
9.	Стање на крају текуће године 31.12.														
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017		4035		4053		4071		4089		4107		4125	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	173.223	4036		4054	23.886	4072		4090		4108	2.130.853	4126	364.461

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала											
		АОП	331 Актуарски добити или губици	АОП	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштвава	АОП	334 и 335 Добити или губици по основу инностраног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2		10		11		12		13		14		15
	Почетно стање на дан 01.01.												
1.	а) дуговни салдо рачуна	4127	4145		4163		4181		4199		4217		4.909
	б) потражни салдо рачуна	4128	4146		4164		4182	58.958	4200		4218		
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика												
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4147		4165		4183		4201		4219		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4158		4166		4184		4202		4220		
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.												
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4131	4149		4167		4185		4203		4221		4.909
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4132	4150		4168		4186	58.958	4204		4222		
4.	Промене у претходној години												
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4151		4169		4187		4205		4223		
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4152		4170		4188		4206		4224		
5.	Стање на крају претходне године 31.12.												
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4135	4153		4171		4189		4207		4225		4.909
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4136	4154		4172		4190	58.958	4208		4226		
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика												
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	4155		4173		4191		4209		4227		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4138	4156		4174		4192		4210		4228		

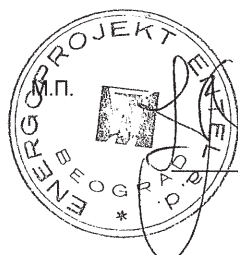
Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала											
		АОП	331 Актуарски добиви или губици	АОП	332 Добиви или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добиви или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштава	АОП	334 и 335 Добиви или губици по основу инсотраног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добиви или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добиви или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају
1	2		10		11		12		13		14		15
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.												
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139		4157		4175		4193		4211		4229	4.909
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140		4158		4176		4194	58.958	4212		4230	
8.	Промене у текућој години												
	а) промет на дуговној страни рачуна	4141		4159		4177		4195		4213		4231	
	б) промет на потражној страни рачуна	4142		4160		4178		4196	61.394	4214		4232	4.909
9.	Стање на крају текуће године 31.12.												
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143		4161		4179		4197		4215		4233	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144		4162		4180		4198	120.352	4216		4234	

Ред. број	ОПИС	АОП	Укупан капитал ?[(ред 16 кол 3 до кол 15) - ?(ред 1а кол 3 до кол 15)] >= 0	АОП	Губитак изнад капитала ?[(ред 1а кол 3 до кол 15) - ?(ред 1б кол 3 до кол 15)] >= 0
1	2		16		17
1.	Почетно стање на дан 01.01.				
	а) дуговни салдо рачуна	4235	2.022.227	4244	
	б) потражни салдо рачуна				
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4237	2.024.583	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0				
4.	Промене у претходној години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4238		4247	
	б) промет на потражној страни рачуна				
5.	Стање на крају претходне године 31.12.				
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4239	2.024.583	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0				
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика				
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна				
7.	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.				
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4241	2.024.583	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0				
8.	Промене у текућој години				
	а) промет на дуговној страни рачуна	4242		4251	
	б) промет на потражној страни рачуна				
9.	Стање на крају текуће године 31.12.				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4243	2.812.775	4252	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0				

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI		
Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12		

СТАТИСТИЧКИ ИЗВЕШТАЈ

за 20 14 . годину

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ И ПРЕДУЗЕТНИКУ

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Број месеци пословања (ознака од 1 до 12)	9001	12	12
2. Ознака за власништво (ознака од 1 до 5)	9002	2	2
3. Број страних (правних или физичких) лица која имају учешће у капиталу	9003		
4. Број страних (правних или физичких) лица чије је учешће у капиталу 10% или више од 10%	9004	1	1
5. Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца (цео број)	9005	450	185

II. БРУТО ПРОМЕНЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ И НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМЕ И БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Нематеријална имовина				
	1.1. Стање на почетку године	9006	34.511	26.741	7.770
	1.2. Повећања (набавке) у току године	9007	15.810		15.810
	1.3. Смањења у току године	9008	13.586		13.586
	1.4. Ревалоризација	9009			
	1.5. Стање на крају године (9006+9007-9008+9009)	9010	36.735	26.741	9.994
02	2. Некретнине, постројења и опрема				
	2.1. Стање на почетку године	9011	947.331	239.323	708.008
	2.2. Повећања (набавке) у току године	9012	488.772		488.772
	2.3. Смањења у току године	9013	56.006		56.006
	2.4. Ревалоризационе резерве	9014			
	2.5. Стање на крају године (9011+9012-9013+9014)	9015	1.380.097	239.323	1.140.774
03	3. Биолошка средства				
	3.1. Стање на почетку године	9016			
	3.2. Повећања (набавке) у току године	9017			
	3.3. Смањења у току године	9018			
	3.4. Ревалоризација	9019			
	3.5. Стање на крају године (9016+9017-9018+9019)	9020			

III. СТРУКТУРА ОСНОВНОГ КАПИТАЛА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
300	1. Акцијски капитал	9021	173.223	173.166
	у томе: страни капитал	9022		
301	2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу	9023		
	у томе: страни капитал	9024		
302	3. Улози	9025		
	у томе: страни капитал	9026		
303	4. Државни капитал	9027		
304	5. Друштвени капитал	9028		
305	6. Задружни удели	9029		
306	7. Емисиона премија	9030		
309	8. Остали основни капитал	9031		
30	9. СВЕГА (9021+9023+9025+9027+9028+9029+9030+9031=0402)	9032	173.223	173.166

IV. СТРУКТУРА АКЦИЈСКОГ КАПИТАЛА

 - број акција као цео број -
 - износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
	1. Обичне акције			
	1.1. Број обичних акција	9033	422.495	422.495
део 300	1.2. Номинална вредност обичних акција - укупно	9034	173.223	173.166
	2. Приоритетне акције			
	2.1. Број приоритетних акција	9035		
део 300	2.2. Номинална вредност приоритетних акција - укупно	9036		
300	3. СВЕГА - номинална вредност акција (9034+9036=9021)	9037	173.223	173.166

V. СТРУКТУРА ИСПЛАЋЕНИХ ДИВИДЕНДИ И УЧЕШЋА У ДОБИТКУ, ПО СЕКТОРИМА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Привредна друштва (домаћа правна лица)	9038	264.692	150.399
2. Физичка лица	9039	35.076	18.351
3. Држава и институције и организације које се финансирају из буџета	9040		
4. Финансијске институције	9041	160	90
5. Непрофитне организације, фондације и фондови непрофитног карактера	9042		
6. Страна физичка лица	9043	191	74
7. Страна правна лица	9044	307	167
8. Европске финансијске и развојне институције	9045		
9. СВЕГА (9038+9039+9040+9041+9042+9043+9044+9045=3037)	9046	300.426	169.081

VI. ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗЕ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
226	1. Потраживања у току године од друштва за осигурање за накнаду штете (дуговни промет без почетног стања)	9047		
450	2. Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају (потражни промет без почетног стања)	9048	2.425.706	1.622.048
451	3. Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9049	36.608	32.743
452	4. Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог (потражни промет без почетног стања)	9050	55.047	52.452
461, 462 и 723	5. Обавезе за дивиденде, учешће у добитку и лична примања послодавца (потражни промет без почетног стања)	9051	607.157	341.459
465	6. Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (потражни промет без почетног стања)	9052	2.477	3.908
	7. Контролни збир (од 9047 до 9052)	9053	3.126.995	2.052.610

VII. ДРУГИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	9054	2.206.336	1.720.487
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	9055	50.026	49.624
522, 523, 524 и 525	3. Трошкови накнада физичким лицима (брutto) по основу уговора	9056	9.960	11.634
526	4. Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	9057	908	1.062
529	5. Остали лични расходи и накнаде	9058	66.888	62.347
део 525, 533 и део 54	6. Трошкови закупнина	9059	245.600	220.828
део 525, део 533 и део 54	7. Трошкови закупнина земљишта	9060		
536 и 537	8. Трошкови истраживања и развоја	9061		
552	9. Трошкови премија осигурања	9062	47.574	42.813
553	10. Трошкови платног промета	9063	43.572	23.605
554	11. Трошкови чланарина	9064	1.030	7.752
555	12. Трошкови пореза	9065	24.111	20.869
556	13. Трошкови доприноса	9066		
део 560, део 561 и 562	14. Расходи камата и део финансијских расхода	9067	2.952	52
део 560, део 561 и део 562	15. Расходи камата по кредитима од банака и других финансијских институција (укупно):	9068		
	15.1. Расходи камата по краткорочним кредитима у земљи	9069		
	15.2. Расходи камата по краткорочним кредитима у иностранству	9070		
	15.3. Расходи камата по дугорочним кредитима у земљи	9071		
	15.4. Расходи камата по дугорочним кредитима у иностранству	9072		
део 579	16. Расходи за хуманитарне, научне, верске, културне, здравствене, образовне и за спортске намене, као и за заштиту човекове средине	9073	19.587	15.488
579	17. Остали непоменути расходи	9074	2.835	2.798
	18. Контролни збир (од 9054 до 9074)	9075	2.721.379	2.179.359

VIII. ДРУГИ ПРИХОДИ

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
640	1. Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	9076		
део 641	2. Приходи по основу условљених донација	9077		
део 650	3. Приходи од закупнина за земљиште	9078		
651	4. Приходи од чланарина	9079		
део 660, део 661 и део 662	5. Приходи од камата	9080	59.909	2.828
део 660, део 661 и део 662	6. Приходи од камата по рачунима и депозитима у банкама и осталим финансијским институцијама	9081	470	181
део 660, део 661 и део 669	7. Приходи по основу дивиденди и учешћа у добитку	9082	302.396	148.323
	8. Контролни збир (од 9076 до 9082)	9083	362.775	151.332

IX. ОСТАЛИ ПОДАЦИ

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Обавезе за акцизе (према годишњем обрачуну акциза)	9084		
2. Обрачунате царине и друге увозне дажбине (укупан годишњи износ према обрачуну)	9085		
3. Капиталне субвенције и друга државна додељивања за изградњу и набавку основних средстава и нематеријалне имовине	9086		
4. Државна додељивања за премије, регрес и покриће текућих трошкова пословања	9087		
5. Остала државна додељивања	9088		
6. Примљене донације из иностранства и друга бесповратна средства у новцу или натури од иностраних правних и физичких лица	9089		
7. Лична примања предузетника из нето добитка (попуњавају само предузетници)	9090		
8. Контролни збир (од 9084 до 9090)	9091		

X. РАЗГРАНИЧЕНИ НЕГАТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9092		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9093		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9094		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9095		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9096		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9097		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9098		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9099		

XI. РАЗГРАНИЧЕНИ ПОЗИТИВНИ НЕТО ЕФЕКТИ УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ И КУРСНИХ РАЗЛИКА

- износи у хиљадама динара -

ОПИС	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
1. Почетно стање разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9100		
2. Разграничени нето ефекат уговорене валутне клаузуле	9101		
3. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле	9102		
4. Преостали износ разграниченог нето ефекта уговорене валутне клаузуле (ред. бр. 1. + ред. бр. 2. - ред. бр. 3.)	9103		
5. Почетно стање разграниченог нето ефекта курсних разлика	9104		
6. Разграничени нето ефекат курсних разлика	9105		
7. Сразмерни део укинутог разграниченог нето ефекта курсних разлика	9106		
8. Преостали износ разграниченог нето ефекта курсних разлика (ред. бр. 5. + ред. бр. 6. - ред. бр. 7.)	9107		

XII. БРУТО ПОТРАЖИВАЊА ЗА ДАТЕ КРЕДИТЕ И ЗАЈМОВЕ, ПРОДАТЕ ПРОИЗВОДЕ, РОБУ И УСЛУГЕ И ДАТЕ АВАНСЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

- износи у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
23 осим 236 и 237	1. Краткорочни финансијски пласмани (9109+9110+9111+9112)	9108	796.376		796.376
део 232, део 234, део 238 и део 239	1.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9109	36		36
део 230, део 231, део 232, део 234, део 238, део 239	1.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови)	9110			
део 230 и део 239	1.3. Пласмани матичним и зависним правним лицима у иностранству (кредити и зајмови)	9111			
део 230, део 231, део 232, 233, део 234, 235, део 238 и део 239	1.4. Остали краткорочни финансијски пласмани	9112	796.340		796.340
део 04 и део 05	2. Дугорочни финансијски пласмани и дугорочна потраживања (9114+9115+9116)	9113	680.416		680.416
део 048 и део 049	2.1. Пласмани физичким лицима (кредити и зајмови)	9114	863		863
део 043, део 045, део 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.2. Пласмани домаћим правним лицима и предузетницима (кредити и зајмови) и део дугорочних потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9115			
део 043, 044, део 045, 048, део 049, део 050, део 051 и део 059	2.3. Остали дугорочни финансијски пласмани и део дугорочних потраживања	9116	679.553		679.553
016, део 019, 028, део 029, 038 део 039, 052, 053, 055, део 059, 15, 159 200, 202, 204, 206 и део 209	3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси (9118+9119+9120+9121+9122+9123)	9117	1.861.823		1.861.823
део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.1. Продати производи, роба и услуге и дати аванси физичким лицима	9118			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053 део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.2. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јавним предузећима	9119	34.356		34.356
део 15, део 159 део 016, део 019 део 028, део 029 део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.3. Продати производи, роба и услуге и дати аванси домаћим правним лицима и предузетницима	9120	3.488		3.488
део 15, део 159 део 016, део 019, део 028, део 029 део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.4. Продати производи, роба и услуге и дати аванси републичким органима и организацијама	9121			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039 део 052, део 053, део 055, део 059 део 204, део 206 и део 209	3.5. Продати производи, роба и услуге и дати аванси јединицама локалне самоуправе	9122			
део 15, део 159, део 016, део 019, део 028, део 029, део 038, део 039, део 052, део 053, део 055, део 059 део 200, део 202, део 204, део 206 и део 209	3.6. Остала потраживања по основу продаје и остали аванси	9123	1.823.979		1.823.979
054, 056, део 059, 21, 22	4. Друга потраживања (9125+9126+9127+9128+9129+9130)	9124	14.978		14.978
део 054, део 056, део 059, део 220, део 221, део 228 и део 229	4.1. Потраживања од физичких лица	9125			
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 228 и део 229	4.2. Потраживања од јавних предузећа	9126			
део 054, део 056, део 059, део 21, део 220, део 228 и део 229	4.3. Потраживања од домаћих правних лица и предузетника	9127			
део 056, део 059, део 220, 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.4. Потраживања од републичких органа и организација	9128			
део 056, део 059, део 220, део 222, део 223, део 224, део 225, део 228 и део 229	4.5. Потраживања од јединица локалне самоуправе	9129			

Група рачуна, рачун	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	АОП	Бруто	Исправка вредности	Нето (кол. 4 - 5)
1	2	3	4	5	6
део 054, део 056, део 059, део 21 део 220, део 224, део 225, део 226, део 228 и део 229	4.6. Остала потраживања	9130	14.978		14.978

у _____ БЕОГРАДУ _____

дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2014. GODINU**

Beograd, 2015. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	5
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	5
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	9
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE..... I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	10
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
7a) Procenjivanje	12
7b) Efekti kurseva stranih valuta	12
7c) Prihodi	13
7d) Rashodi.....	13
7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja	14
7f) Porez na dobitak	14
7g) Nematerijalna ulaganja	15
7h) Nekretnine, postrojenja i oprema.....	16
7i) Finansijski lizing	17
7j) Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	17
7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	18
7l) Investicione nekretnine.....	19
7m) Zalihe.....	19
7n) Stalna sredstva namenjena prodaji.....	20
7o) Finansijski instrumenti	21
7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
7r) Kratkoročna potraživanja	23
7s) Finansijski plasmani.....	24
7t) Obaveze.....	24
7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	25
7v) Naknade zaposlenima	26
8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU	27
8a) Kreditni rizik	29
8b) Tržišni rizik	30
8c) Rizik likvidnosti	32
8d) Upravljanje rizikom kapitala	32
9. POSLOVNI PRIHODI	35
9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	35
9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	35
10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	35
11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	36
12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA.....	36
13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	37
14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	37
15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	38
16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	39
16a) Finansijski prihodi	39
16b) Finansijski rashodi.....	39
17. OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	40
17a) Ostali prihodi	40
17b) Ostali rashodi.....	40
18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	41

19. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	41
20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK	42
21. ZARADA PO AKCIJI	42
22. NEMATERIJALNA IMOVINA	43
23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	44
23a) Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	44
23b) Investicione nekretnine.....	47
1. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	47
24a) Učešća u kapitalu	47
2. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	48
3. ZALIHE	49
4. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	49
5. DRUGA POTRAŽIVANJA	49
6. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	50
7. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	50
8. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	50
31a) Porez na dodatu vrednost.....	50
31b) Aktivna vremenska razgraničenja.....	51
9. KAPITAL	53
32a) Osnovni kapital.....	53
32b) Rezerve	53
32c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	54
32d) Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330).....	55
32f) Neraspoređeni dobitak.....	55
10. DUGOROČNA REZERVISANJA	56
32a) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	56
32b) Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku.....	58
11. DUGOROČNE OBAVEZE	58
12. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	58
13. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	59
14. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	59
15. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	60
36a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	60
16. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	60
17. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	62
18. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK	62
19. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	63
20. SUDSKI SPOROVI	63
21. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	63
22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	65

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Matičnog društva su sledeće:

Matično Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice ,upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom uložku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko Matično Društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko Matično Društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Matično Društvo posluje kao akcionarsko Matično Društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija Matičnog društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička Matičnog društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar Matično Društvo upisano kao mešovito deoničko Matično Društvo.

Kasnija privatizacija matičnog Matičnog društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko Matično Društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Matičnog Matičnog društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost matičnog Matičnog društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Zavisna Matičnog društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C
- kompanija ENERGO CONSULT UAE

Gore navedene kompanije čine grupaciju:

- **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Matičnog društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100

Matično Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji Konsolidovani finansijski izveštaj za 2014. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 19.03.2015. godine. Odobreni Konsolidovani finansijski izveštaj mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2014. godine 182 i
- 2013. godine: 185 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Matičnog Matičnog društva u 2014. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktora za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2014. godine prikazano je u okviru Napomene 31a.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno Matičnog društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Konsolidovani finansijski izveštaji Matičnog društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Oblik i sadržaj Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike propisan je Pravilnikom o obliku i sadržaju Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 127/2014). U Statističkom izveštaju iznosi se upisuju u hiljadama dinara, a broj akcija i zaposlenih u celom broju.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013, 142/2014);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 142/2014 i 5/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014).

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Matičnog društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva, koji je donet 22.10.2012. godine od strane Izvršnog odbora Matičnog društva, Pravilnik o izmenama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva br. 10 od 21.01.2013. godine i Izmena Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva u delu određivanja modela odmeravanja nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja (Napomena 7). Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Matičnog društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Matičnog društva.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MRS/MSFI i Tumačenja. Razlozi za iznetu konstataciju su prvenstveno posledica nepotpune usaglašenosti, s jedne strane zakonske regulative, a sa druge strane profesionalne regulative. Otuda, kako je zakonska regulativa u predmetnom kontekstu primarna, Konsolidovani finansijski izveštaj u pojedinim aspektima odstupaju od profesionalne regulative.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog društva, odstupaju od MRS/MSFI u sledećem:

- Konsolidovani finansijski izveštaj se u Republici Srbiji za 2014. godinu, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Matično Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 01.01.2014. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2014. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 18 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani Konsolidovani finansijski izveštaj“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Matičnog društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja Matičnog društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednost;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, Konsolidovani finansijski izveštaj se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Matičnog društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Matičnog društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog

promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Matičnog društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Matičnog društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju konsolidovanog finansijskog izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju Konsolidovani finansijski izveštaj ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Matičnog društva, a time, posledično, i pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Matičnom društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici konsolidovanog finansijskog izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Matičnog društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Matičnog društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Matično Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Matičnog društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Matičnog društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada je Konsolidovani finansijski izveštaj za date periode bio odobren za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na konsolidovani finansijski izveštaj jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se taj Konsolidovani finansijski izveštaj ne može više smatrati pouzdanim.

Matično Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Matično Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju konsolidovanog finansijskog izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu konsolidovanog finansijskog izveštaja. U Matičnom društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Matičnog društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovog konsolidovanog finansijskog izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Matičnog društva** dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u konsolidovanom finansijskom izveštaju Matičnog društva su kao **uporedni podaci** iskazani podaci iz konsolidovanog finansijskog izveštaja za 2013. godinu.

Pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada je Konsolidovani finansijski izveštaj odobren za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u konsolidovanom finansijskom izveštaju Matičnog društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7a) Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanog finansijskog izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Matičnog društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Matičnog društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Matičnom društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknađiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Matičnog društva precejnena, vrši se ispravka vrednosti.

7b) Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Matičnog društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Matičnog društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2014.	31.12.2013.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	120,9583	114,6421
1 USD	99,4641	83,1282
1 QAR	27,3253	27,3253
1 OMR	258,3262	215,9028
1 AED	27,0780	22,6325

7c) Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanja vrednosti imovine).

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Matično Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7d) Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala Matičnog društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja imovine).

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Matično Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7f) Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjnje će Matično Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Matično Društvo imati oporeziv dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Matičnom društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Matičnog društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Matičnom društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7g) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Matičnog društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Matičnog društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Matično Društvo;
- da Matično Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe *iz razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Matičnog društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Matično Društvo.

7h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Matično Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se dele u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja,
- d) građevinska mehanizacija,
- e) motorna vozila,
- f) nameštaji i uređaji,
- g) kancelarijska oprema i
- h) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Promena fer vrednosti objekata se priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacionih rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7i) **Finansijski lizing**

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga**, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Matično Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

7j) **Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme**

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Matičnom društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Matičnom društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Matičnog društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Matično Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Matično Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Matičnom društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Matičnog društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7l) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Matično Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Matično Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.*

7m) Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Matično Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i

- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Matično Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Matično Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7n) Stalna sredstva namenjena prodaji

Matično Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji**, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Matičnog društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

7o) **Finansijski instrumenti**

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Matičnog društva, počevši od momenta kada Matično Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Matično društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Matično društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Matičnog društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Matičnog društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Matičnom društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Matično Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Matičnog društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Matično društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Matično društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Matičnog društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Matično društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Matično društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Matično Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih

dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Matičnog društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Matičnog društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7r) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Kratkoročna potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Matičnom društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Matično društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Matičnog društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Odbor direktora Matičnog društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Odbor direktora Matičnog društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7s) **Finansijski plasmani**

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Matičnog društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su: dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Matičnog društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7t) **Obaveze**

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Matičnog društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju Konsolidovani finansijski izveštaj ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza

koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospelca ili iznosa.

Matično Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Matično Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Matičnog društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Matičnog društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Matičnog društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Matičnog društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Matično Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Matičnog društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da Konsolidovani finansijski izveštaj na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog društva u periodu u kojem je promena nastala.

7v) Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Matičnog društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje; i
- otpremnine.

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Matično Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Matično Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Matičnog društva u periodu na koji se odnose. Matično Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Matičnog društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice.

Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Matičnog društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Ako Matično Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Matičnom društvu isplaćuju zaposlenima shodno članu 57. Kolektivnog ugovora koji je počeo da se primenjuje 01.01.2015. godine i po kome se zaposlenima pri odlasku u penziju isplaćuje otpremnina u visini dve (2) prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Matičnog društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Matičnog društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Matičnog društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih

propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Matičnom društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Matičnog društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Matičnog društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Matičnog društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Matičnog društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Matičnog društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Matičnog društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Matična društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Matičnog društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Matičnog društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Matičnom društvu treba da obezbedi da rizični profil Matičnog društva uvek bude u skladu sa sklonošću Matičnog društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Matično Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Matičnog društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Matično Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Matičnog društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Matičnog društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Matičnom društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Matičnog društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Matičnog društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Matično Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Matičnog društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjeње vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
ELEKTROPRIVREDA SRBIJE	34.427	25.903
TEPSCO	-	8.161
ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA	2.136	395
ENERGOPROJEKT VISOKOGRADNJA	288	256
ENERGOPROJEKT HIDROINZINJERING	340	2.978
ENERGOPROJEKT ARHITEKTURA	-	148
EKONOMSKI INSTITUT	559	1.183
GARANT ostali	6	796
KUPCI U INOSTRANSTVU		
ENERGONIGERIJA	4.188	4.463
KUPCI OMAN	214.312	172.416
KUPCI U EMIRATIMA	413.984	218.940
KAHRAMA QATAR	646.120	409.166
OSTALI QATAR	535.047	306.737
Ostali	7.896	2.215
Svega	1.859.303	1.153.757
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:	956	1.371
Potraživanje za dividendu	-	-
Ostali		
Svega	956	1.371
UKUPNO	1.860.259	1.155.128

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		705
b) Do 30 dana	1.563	94
c) 30 - 60 dana	98	274
d) 60 - 90 dana	98	95
e) 90 - 365 dana	970	2.630
f) Preko 365 dana	41	-
<i>Svega</i>	2.770	3.798
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	14.301	2.428
c) 30 - 60 dana	8.199	21.150
d) 60 - 90 dana	-	
e) 90 - 365 dana	300	559
f) Preko 365 dana	12.186	11.628
<i>Svega</i>	34.986	35.765
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	910.303	418.424
c) 30 - 60 dana	125.500	74.527
d) 60 - 90 dana	135.952	123.963
e) 90 - 365 dana	327.199	206.922
f) Preko 365 dana	322.594	290.358
<i>Svega</i>	1.821.547	1.114.194
UKUPNO	1.859.303	1.153.757

8b) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Matičnog društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Matično Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Matičnog društva.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	9.471	9.053
b) ENERGOPROJEKT OPREMA	1.560	
c) ENERGOPROJEKT ENERGO DATA	261	167
d) ITEN ENGINEERING DOO	3.024	
e) OSTALI	5.268	6.413
f) ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA		34.338
g)		
<i>Svega</i>	<i>19.584</i>	<i>49.971</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
AGENT RES.OPTIMUM	31.464	7.737
SPONZOR	107.637	195.922
Dobavljači za rente	101.805	72.140
Kosultanti	100.643	112.100
Ostali	147.259	108.999
<i>Svega</i>	<i>488.808</i>	<i>496.898</i>
UKUPNO	508.392	546.869

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	11.292	43.583
<i>Svega</i>	<i>11.292</i>	<i>43.583</i>
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	8.292	6.388
<i>Svega</i>	<i>8.292</i>	<i>6.388</i>
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	199.337	326.262
c) 30 - 60 dana	101.805	63.245
d) 60 - 90 dana	111.618	99.654
e) 90 - 365 dana	31.464	7.737
f) Preko 365 dana	44.584	
<i>Svega</i>	<i>488.808</i>	<i>496.898</i>
UKUPNO	508.392	546.869

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

8c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Matično Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Matičnog društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2014	2013
Opšti racio likvidnosti	2 : 1	1,92	2,00
Rigorozni racio likvidnosti	1 : 1	1,91	1,99
Gotovinski racio likvidnosti		0,18	0,35
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		1.520.328	1.533.312

8d) Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Matično Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Matičnog društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Matičnog društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Matično Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri

izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak/gubitak	490.699	424.857
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	2.022.227	2.022.227
b) Kapital na kraju godine	2.812.775	2.022.227
Svega	2.417.501	2.022.227
Stopa prinosa na kraju godine	20,30%	21,01%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Matičnog društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze	1.665.124	1.537.066
Ukupna sredstva	5.092.967	4.313.800
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,33:1	0,36:1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	2.812.775	2.022.227
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	623.156	754.507
Svega	3.435.931	2.776.734
Ukupna sredstva	5.092.967	4.313.800
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,67 : 1	0,64 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Matičnog društva pokriven kapitalom Matičnog društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Matičnog društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Matičnog društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	1.665.124	1.537.066
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	306.099	531.504
<i>Svega</i>	<i>1.359.025</i>	<i>1.005.562</i>
Kapital	2.812.775	2.022.227
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 2,07	1 : 2,01

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2014	2013
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	43.953	185.895
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	129.775	164.092
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	3.682.313	3.040.235
UKUPNO	3.856.041	3.390.222

9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2014	2013
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	99	94
<i>Svega</i>	99	94
UKUPNO	99	94

10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2014	2013
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	-	3.890
<i>Svega</i>	0	3890
UKUPNO	0	3.890

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	2.490
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	40.001	36.737
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	4.916	-
<i>Svega</i>	<i>44.917</i>	<i>39.227</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	34.896	28.245
b) Troškovi električne i toplotne energije	22.225	19175
<i>Svega</i>	<i>57.121</i>	<i>47.420</i>
UKUPNO	102.038	86.647

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	2.206.336	1.720.487
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	50.026	49.624
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	1.460	1.258
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5.078	5.767
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	3.421	4.609
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	908	1.062
Ostali lični rashodi i naknade	66.888	62.347
UKUPNO	2.334.117	1.845.154

Ostali lični rashodi u iznosu od 66.888 hiljada RSD odnose se na:

- troškovi solidarnih pomoći 1.507
- troškovi prevoza na posao 4.345
- troškovi službenih putovanja 12.328
- troškovi toplog obroka 43.278

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi usluga na izradi učinaka	76.556	95.902
Troškovi transportnih usluga	226.086	188.163
Troškovi usluga održavanja	61.134	34.966
Troškovi zakupnina	245.600	220.828
Troškovi sajmovi	5.622	435
Troškovi reklame i propagande	8.499	5.760
Troškovi istraživanja		14.030
Troškovi ostalih usluga	12.611	2.394
UKUPNO	636.108	562.478

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se prvenstveno odnosi na tekuće održavanje i to: opreme (u 2014. Godini 22.88 hiljada RSD; u 2013. 9.188 hiljada RSD), zgrade (u 2014. Godini 30.031 hiljada RSD; u 2013. Godini 17.045 hiljada RSD) i vozila (u 2014. Godini 7.096 hiljada RSD; u 2013. godini 8.733 hiljade RSD).

Troškovi zakupnina se, pre svega, odnose na zakup stanova u našim ino kompanijama.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

troškove promocije (u 2013. Godini 5.622 hiljada RSD; u 2013. godini 435 hiljade RSD),

troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija (u 2014. Godini 8.499 hiljada RSD; u 2013. godini 5.760 hiljade RSD) i

U okviru troškova ostalih usluga najznačajniji deo se odnosi na:

Troškovi nabavki tendera i troškovi kopiranja (u 2013. Godini 3.849 hiljada RSD; u 2013. godini 2.394 hiljada RSD). Troškovi licenci 5.160 hiljada RSD.

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	4.041	4.653
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena	53.720	32.126
<i>Svega</i>	<i>57.761</i>	<i>36.779</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	56.322	39.754
<i>Svega</i>	<i>56.322</i>	<i>39.754</i>
UKUPNO	114.083	76.533

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, i u odnosu na procenu na dan 31.12.2013. godine nije bilo nikakvih relevantnih promena/ ili Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2014. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2014. godine.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	305.329	95.902
Troškovi reprezentacije	18.579	188.163
Troškovi premija osiguranja	47.574	34.966
Troškovi platnog prometa	43.572	49.136
Troškovi članarina	1.030	435
Troškovi poreza	24.111	5.760
Troškovi doprinosa		92.490
Ostali nematerijalni troškovi	120.602	84.095
UKUPNO	560.797	550.947

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica (u 2014. godini 47.547 hiljada RSD; u 2013. godini 34.966 hiljade RSD)

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 2014. godini 31.098 hiljada RSD (u 2013. godini 15.576 hiljade RSD), a na troškove bankarskih usluga se odnosi u 2014. godini 12.474 hiljada RSD (u 2013. godini 7.669 hiljada RSD).

Troškovi članarina se gotovo u celokupnom iznosu odnose na članarinu Privrednoj komori Srbije, koja predstavlja obavezu na isplaćene plate zaposlenih.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu takse za uređenje građevinskog zemljišta (u 2014. Godini 24.111 hiljada RSD; u 2013. godini 5.760 hiljada RSD).

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga (u 2014. godini 87.129 hiljada RSD; u 2013. godini 83.946 hiljada RSD)

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16a) Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	-
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	7.784	8.290
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		-
b) Ostali finansijski prihodi	46.260	35.285
Prihodi od kamata (od trećih lica)	12.850	24.085
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	5.804	9.226
UKUPNO	72.698	76.886

Najznačajniji deo prihoda od kamata po drugim osnovama je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima (u 2014. godini 12.850 hiljade RSD; u 2013. godini 24.085 hiljada RSD).

Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica (u 2014. godini u visini od 7.784 hiljada RSD; u 2013. Godini 7.680 hiljada RSD) što je prihod od pripadajuće dobiti za 2013. Godinu za kupljenih 20% udela ENERGOPLASTA DOO.

Ostali finansijski prihod (u 2014. godini u visini od 46.260 hiljade RSD; u 2013. Godini 35.894 hiljada RSD) što je 20% od profita firme Perl garden koja u ime i za račun vlasnika vila vrši izdavanje istih.

16b) Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	-	
Ostali finansijski rashodi	3	32
<i>Svega</i>	<i>3</i>	<i>32</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	2.952	52
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	15.833	5.669
UKUPNO	18.788	5.753

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17a) Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		-
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	325.226	116.696
Ostali nepomenuti prihodi	51.440	31
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	1.957	1.515
UKUPNO	378.623	118.242

Ostali nepomenuti prihodi pozicija prihodi od ukidanja rezervisanja u visini od 264.907 hiljada RSD je nastao ukidanjem rezervisanja u kompaniji Qatar i Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Ukinuta su rezervisanja za posao koji je uspešno su završen i dobijen je sertifikat za završen posao i naplaćen je retenšn po tom poslu.

17b) Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	2.092	1.168
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od	3.544	
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.573	6.819
Ostali nepomenuti rashodi	22.423	30.534
UKUPNO	31.632	38.521

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene (u 2014. godini 19.587 hiljada RSD, a u 2013. godini 18.286 hiljada RSD).

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	5.045	29.251
UKUPNO	5.045	29.251

19. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2014	2013
Poslovni prihodi	3.856.140	3.390.316
Poslovni rashodi	3.747.143	3.125.649
Poslovni rezultat	108.997	264.667
Finansijski prihodi	72.698	76.886
Finansijski rashodi	18.788	5.753
Finansijski rezultat	53.910	71.133
Ostali prihodi	378.623	118.242
Ostali rashodi	31.632	38.521
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	346.991	79.721
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	5.045	29.251
UKUPNI PRIHODI	4.312.506	3.614.695
UKUPNI RASHODI	3.797.563	3.169.923
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	514.943	444.772

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	514.943	444.772
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	3.544	
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	-296.813	-48.136
Oporeziva dobit/ (gubitak)	221.674	396.636
Ostatak oporezive dobiti	221.674	396.636
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	5.216	
Ostatak kapitalnog dobitka	5.216	0
Poreska osnovica	226.890	396.636
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	34.034	59.495
Ukupna umanjnje obračunatog poreza	13.097	9.719
Obračunati porez po umanjenju	20.937	49.776
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	514.943	444.772
Poreski rashod perioda	26.245	17.683
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	2.001	2.232
Neto dobitak/(gubitak)	490.699	424.857

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	490.699	424.857
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.161	1.006

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Po odluci Skupštine akcionara od 12.06.2014. godine vršena je isplata dividende za 2013. godinu. Ponderisan prosečni broj akcija za 2014. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 1.161 RSD.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 RSD

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostalo pravo	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijal na ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2013. godine	33.481			33.481
Prenos sa jednog oblika na drugi	1.932			1.932
Kursne razlike	-902			-902
Stanje 31.12.2013. godine	34.511	0	0	34.511
Korekcija početnog stanja				0
Prenos sa jednog oblika na drugi	5.307	-5.307		0
Nove nabavke	0	5.307		5.307
Otuđenje i rashodovanje				0
Kursne razlike	5.196			5.196
Ostalo				0
Stanje 31.12.2014. godine	45.014	0	0	45.014
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2013. godine	22.682			22.682
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.653			4.653
Otuđenje i rashodovanje				0
Obezvredjenja				0
Kursne razlike	-594			-594
Ostalo				0
Stanje 31.12.2013. godine	26.741	0	0	26.741
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.041			4.041
Kursne razlike	4.238			4.238
Stanje 31.12.2014. godine	35.020	0	0	35.020
Neotpisana vrednost				
31.12.2013. godine	7.770	0	0	7.770
31.12.2014. godine	9.994	0	0	9.994

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**23a) Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina**

u 000 RSD

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2013. godine	304.845	269.398	89.219	663.462
Nove nabavke u toku godine			284.014	284.014
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi	285.282	45.891	-332.958	-1.785
Ostali prenosi sa / (na)	25.693	0		25.693
Otuđenje i rashodovanje		-15.238		-15.238
Kursne razlike		-7.515	-3.224	-10.739
Stanje 31.12.2013. godine	615.820	292.536	37.051	945.407
Korekcija početnog stanja	5	0	0	5
Nove nabavke u toku godine	0	88.778	88.778	177.556
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-4.628	0	0	-4.628
Ostali prenosi sa / (na)	-23.652	23.652	-91.491	-91.491
Otuđenje i rashodovanje	0	-67.589	0	-67.589
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	324.431	0	0	324.431
Kursne razlike	56.822	45.148	0	101.970
Ostala povećanja / (smanjenja)	-72.355			-72.355
Stanje 31.12.2014. godine	896.443	382.525	34.338	1.313.306
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2013. godine	89.950	148.311		238.261
Amortizacija	946	31.180		32.126
Otuđenje i rashodovanje	0	-13.968		-13.968
Kursne razlike	0	-4.543		-4.543
Ostala povećanja / (smanjenja)	-12.553	0		-12.553
Stanje 31.12.2013. godine	78.343	160.980	0	239.323
Amortizacija		53.720		53.720
Otuđenje i rashodovanje		-56.006		-56.006
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-1.167			-1.167
Ostali prenosi sa / (na)	-946	946		0
Kursne razlike		14.816		14.816
Ostala povećanja /smanjenja	-76.230	0		-76.230
Stanje 31.12.2014. godine	0	174.456	0	174.456
31.12.2013. godine	537.477	131.556	37.051	706.084
31.12.2014. godine	896.443	208.069	34.338	1.138.850

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

U 2014. godini izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije. U skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, nakon početnog odmeravanja, prilikom prelaska sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije, vrednost „objekata“ iskazanih na dan 31.12.2014. godine nije korigovana.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Matično Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Matično Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 521.870 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 77.398 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 324.436 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2014. godine nije niža od njegove nabavne vrednosti, tako da u 2014. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 68 godina).

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada	274.827	0	247.043			521.870
	UKUPNO	274.827	0	247.043	0	0	521.870

23b) Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2014	2013
Stanje na dan 1. januar	1.924	1924
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	1924	1924

1. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	84.419	72.750
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		20.504
Dugoročni plasmani u inostranstvu	34.919	26.992
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	863	935
<i>Svega</i>	<i>120.201</i>	<i>121.181</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	120.201	121.181

24a) Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Matično Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Matično Društvo steklo.

Matično Društvo ima 20% učešća u Eneplast doo što iznosi 84.419

Suvlasnik pridruženog Matičnog društva Eneplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Eneplastu.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			20.504
<i>Svega</i>		-	-
UKUPNO		0	20.504

Akcije AIK Banke Niš su na osnovu odluke sa 40. sednice Odbora direktora prodane prema ponudi o preuzimanju akcija od 06.02.2014. godine.

(iii) Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentiran je preostali deo beskamatnog kredita u visini od 863 hiljade RSD odobrenog zaposlenom u Društvu za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita se koriguje se dva puta godišnje. Ovaj krediti se otplaćuje u mesečnim ratama, na period od 30 godina.

2. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostala dugoročna potraživanja	644.634	406.463
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	644.634	406.463

Kod dugoročnih potraživanja za retenšn su iskazana potraživanja od kupaca za retenšn koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti. On se može naplatiti tek po završetku svih radova na odredjenom projektu na koji se isti odnosi.

Struktura potraživanja za retenšn na dan 31.12.2014. godine po kompanijama je sledeći:

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL Qatar 583.771 hilj. RSD

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 60.864 hilj. RSD

3. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2014	2013
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.462	
e) Plaćeni avansi za usluge	5.982	7.818
<i>Svega</i>	5.982	7.818
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	9.444	7.818

Rukovodstvo Matičnog društva je odobrilo plan za prodaju stana u Mesnoj zajednici Blok 20 Bežanijska kosa dana 15.12.2014. godine . Rukovodstvo Matično Društvo očekuje da se prodaja završi do kraja 2015. godine.

Stan je u dugo godišnjem zakupu (23 godine).

4. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		16
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2.770	3.782
Kupci u zemlji	34.986	35.765
Kupci u inostranstvu	1.821.547	1.114.194
UKUPNO	1.859.303	1.153.757

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Matično Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

5. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	395	1.229
Ostala kratkoročna potraživanja	561	142
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	956	1.371

6. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	796.376	1.230.282
<i>Svega</i>	<i>796.376</i>	<i>1.230.282</i>
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	796.376	2.460.564

Kratkoročno oročeni depoziti uključuju deponovana sredstva kod domaćih poslovnih banaka. - **overnight deposit.**

Sredstava su deponovana po stopi od *_Beonia* umanjeno za 200 b.p. na godišnjem nivou.

7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2014	2013
Tekući (poslovni) račun	1.392	369
Devizni račun	304.235	530.428
Devizna blagajna	472	686
b) Ostala novčana sredstva		21
UKUPNO	306.099	531.504

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Matičnog društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke i Alpha banke)
- na deviznim računima (Doha banka, ADCB Bank Dubai i Abu Dhabi i Bank Oman)

8. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**31a) Porez na dodatu vrednost**

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Porez na dodatu vrednost	5.855	2.397
UKUPNO	5.855	2.397

31b) Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred plaćeni troškovi:		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	174.551	96.249
e) Unapred plaćene premije osiguranja	24.505	15.952
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	78	80
<i>Svega</i>	<i>199.134</i>	<i>112.281</i>
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		30.151
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>30.151</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	197	817
<i>Svega</i>	<i>197</i>	<i>817</i>
UKUPNO	199.331	143.249

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

OPIS	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2013. godine</i>	173.166	23.698	78.111	54.049	1.693.203	2.022.227
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-5.893		4.468	-1.425
Svega - ostali sveobuh.rezultat			-5.893		4.468	-1.425
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	173.166	23.698	72.218	54.049	1.697.671	2.020.802
Korekcije			-18.006			-18.006
Povećanje osnovnog kapitala						
Raspodela dobiti						
<i>Stanje na dan 31. decembra 2013.</i>	173.166	23.698	54.212	54.049	1.697.671	2.002.796
Neto dobitak za godinu					490.699	490.699
b) Revalorizacija			347.135			347.135
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-48.490			-48.490
Svega - ostali sveobuh.rezultat			298.645			298.645
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	173.166	23.698	352.857	54.049	2.188.370	2.792.140
Korekcije		188	11.604		249.215	261.007
Povećanje osnovnog kapitala	57			66.303		66.360
Raspodela dobiti					-306.732	-306.732
<i>Stanje na dan 31. decembra 2014.</i>	173.223	23.886	364.461	120.352	2.130.853	2.812.775

9. KAPITAL**32a) Osnovni kapital**

Registrovani iznos osnovnog kapitala Matičnog društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 101.399 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2014. godine prikazano je u narednim tabelama: prikazati ako je moguće, sa sajta Centralnog registra.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2014	2013
Akcijski kapital :	173.223	173.166
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.378
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.788
UKUPNO	173.223	173.166

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog Matičnog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Matičnog društva se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

32b) Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2014	2013
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve	1.142	954
UKUPNO	23.886	23.698

32c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2014	2013
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	339.728	78.111
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	15.381	
<i>Svega</i>	<i>355.109</i>	<i>78.111</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	867	
Ostale revalorizacione rezerve	8.485	
UKUPNO	364.461	78.111

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacija nekretnina evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti objekata (Napomena 23a) i knjiženja shodno MRS 12 (Napomena 37).

U nastavku je dat primer objasnjena rev.rezervi za posl.zgradu EP

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 339.728 hiljada RSD evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 323.269 hiljada RSD (Napomena 37), nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovnog prostora u iznosu od 85 hiljada RSD i knjiženja 15% poreza na dobit od formiranih revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12, u iznosu od 60.105 hiljada RSD (Napomena 37).

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 269.039 hiljada RSD, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od 323.269 hiljada RSD i ispravke greške iz prethodnih godina u iznosu od 6.555 hiljada RSD (evidentirano preko neraspoređenog dobitka ranijih godina); i na smanjenje po osnovu primene MRS 12 – Porezi na dobitak (15% od formiranih revalorizacionih rezervi) u visini od 54.230 hiljada RSD.

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 269.039 hiljada RSD, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od 323.269 hiljada RSD

Ostale revalorizacione rezerve 8.485 hiljada RSD predstavljaju 20% od revalorizacionih rezervi ENERGOPLASTA DOO.

32d) Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	120.352	58.957
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		-4.909
UKUPNO	120.352	54.048

32f) Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	1.693.203	1.216.604
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	8.231	0
d) kursne razlike	245.452	224.120
e) Raspodela dobitka	-306.732	-172.378
<i>Svega</i>	1.640.154	1.268.346
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	490.699	424.857
UKUPNO	2.130.853	1.693.203

Raspodela neraspoređenog dobitka na dan 31.12.2014. godine (tekućeg dobitka za 2014. godinu) izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Matičnog društva donetoj na 23. redovnoj sednici u okviru tačke 4. dnevnog reda, održanoj dana 12.06.2014. godine).

10. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara	588.052	152.089			740.141
Dodatna rezervisanja					0
Iskorišćeno u toku godine	-365.004				-365.004
Ukidanje neiskorišćenih iznosa					0
Stanje na dan 31. decembra 2013.	223.048	152.089	0	0	375.137
Dodatna rezervisanja kursne razlike	115.541	90.529			206.070
Iskorišćeno u toku godine		-27.707			-27.707
Ukidanje neiskorišćenih iznosa		-1.398			-1.398
Stanje na dan 31. decembra 2014.	338.589	213.513	0	0	552.102

32a) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva Matičnog društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna Matičnog društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivni i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 53,39%), u bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine u odnosu na dan 31.12.2013. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (pre svega, promena odredbi Kolektivnog ugovora kojima su značajno smanjeni bruto iznosi otpremnina prilikom odlaska u penziju, što je prouzrokovalo da prosečna očekivana otpremnina bude snižena za 49,98%; kao i smanjenje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 4,35%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Matičnog društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od 9%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena shodno godišnjem prinosu na državne hartije od vrednosti emitovanim 22. decembra 2014. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 8,00%. Kako je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (373 dana) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna, pri određivanju diskontne stope, uvažavajući zahteve iz paragrafa 81, MRS 19, procenjena je diskontna stopa za duže rokova dospeća.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 6%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2014. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2014. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2014.

godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 2%, a da je dugoročna godišnja realna diskontna stopa planirana na nivou od 5%. Prilikom procene očekivanog dugoročnog realnog rasta zarada u Republici Srbiji, korišćena je, pre svega, procena MMF o rastu društvenog proizvoda Republike Srbije u budućem periodu.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 6% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 9%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

32b) Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku

Rezervisanja za troškove u garantnom roku su ukalkulisana na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, i očekuje se da budu plativa u periodu manjem od 5 godina. Konačni iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

Sa iste pozicije je skinuta rezervacija u visini od 365.004 hiljade RSD.

11. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2014	2013
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	8.088	
UKUPNO		8.088	

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa, Društvo je deponovalo čekove-novčana sredstva u iznosu od RSD 8.088 hiljada.

12. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2014	2013
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	5.136	8.440
UKUPNO	5.136	8.440

13. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	9.471	9.053
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	1.821	34.530
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	8.292	6.388
Dobavljači u inostranstvu	488.808	496.898
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	508.392	546.869

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Matičnog društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8b.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2013 godine u iznosu od 488.808 hiljada RSD su izražene u stranoj valuti, Qatar 359.489 hiljada RSD, Oman 73.227 hiljada RSD i Emirati 56.092 hiljada RSD.

14. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze iz specifičnih poslova:		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	116.166	95.071
<i>Svega</i>	<i>116.166</i>	<i>95.071</i>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	383.455	365.504
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	10.209	7.533
d) Obaveze prema zaposlenima	2.295	400
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	57	55
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	105	30
h) Ostale razne obaveze	-	36
<i>Svega</i>	<i>12.666</i>	<i>8.054</i>
UKUPNO	512.287	468.629

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Matičnom društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Obaveze za neisplaćene dividende (razlog akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Obaveze iz specifičnih poslova se najvećim delom odnose na obavezu prema partneru po ugovoru za Phasu VII i MESAID u Qataru (za retenš ne naplaćen i neplaćen partneru (u 2014. godini 116.166 hiljada RSD, a u 2013. godini 95.071 hiljada RSD).

Rukovodstvo Matičnog društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

15. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

36a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveza za porez iz rezultata	584.774	482.977
UKUPNO	584.774	482.977

Obaveza za porez iz rezultata u kompaniji Qatar iznos od 584.774 hiljada RSD proističe iz obaveze za nepriznate troškove HO od strane lokalne poreske uprave.

36b) Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	46.447	30.151
UKUPNO	46.447	30.151

16. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2014	2013
Odložene poreske obaveze	62.966	14.366
UKUPNO	62.966	14.366

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske

osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Matično Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Matično Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Matično Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Matičnog društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2013. godine	14.366			-1.959	14.366
Na teret/u korist bilansa uspeha					0
Direktno na teret kapitala	-1.959				-1.959
Stanje 31.12.2013. godine	12.407	0	0	-1.959	12.407
Na teret/u korist bilansa uspeha	-5.022			1.062	-3.960
Direktno na teret kapitala	54.519				54.519
Stanje 31.12.2014. godine	61.904	0	0	-897	62.966

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Matičnog društva prikazana je u narednoj tabeli.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	14.366	12.281
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	62.966	14.366
Promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza) neto efekat	(48.600)	(2.085)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Odloženi poreski prihodi (rashodi) perioda	3.960	(2.232)
Revalorizacione rezerve	(60.105)	-
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	7.545	147
UKUPNO	(48.600)	(2.085)

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 3.960 hiljada RSD je priznat na teret/u korist rezultata Matičnog društva u 2014. godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza/sredstava.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2014. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 48.312 hiljada RSD, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2014. godine (odloženi poreski prihod perioda) u iznosu od hiljada 3.960 hiljada RSD i
- na teret kapitala Matičnog društva (revalorizacione rezerve) u iznosu od 60.105 hiljada RSD, nastalog po osnovu evidentiranja povećanja vrednosti poslovne zgrade Energopoejkt u iznosu od 323.269 hiljada RSD (veza Napomena. Kto 330 i 022...).

17. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2014. godine

Sva potraživanja i obaveze usaglašeni.

18. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK

Zavisno pravno lice - kompanija „Energoprojekt Entel” Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736

m2, u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Streat Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica.

Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku po ugovoru broj 52973 kao kolateral na ime dobijanja ponudbenih i garancija za dobro izvršenje posla u korist Energoprojekt Entel Doha.

19. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Matičnog društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Matično Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Matičnog društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2014	2013
Data jemstva, garancije i druga prava	3.487.208	895.344
UKUPNO	3.487.208	895.344

1. Iznos od 1.932.253 hiljada RSD je iznos za date ponudbene garancije i za garancije za dobro izvršenje posla u kompanijama ENTELA u Qataru, Omanu i Emiratima.
2. Entel je jamac ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJI za garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 1.541.694 hiljada RSD.

20. SUDSKI SPOROVI

Matično Društvo ima jedan sudski spor u Beogradu gde je tužilac fizičko lice. Predmet spora je Poništaj odluka skupštine akcionara tuženog o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja. Ishod spora je neizvestan.

Društvo ima sudski spor u Qataru sa Ministarstvom finansija. Predmet su nepriznati konsultantski troškovi sa Head office, troškovi se odnose na 2008 ,2009 i 2010. godina. Spor je u visini od 477.526 hiljada RSD.

21. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Matičnog društva i povezanih strana. Povezanim

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

stranama se, sa aspekta Matičnog društva, smatra: **zavisna Matičnog društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	33.201	180.216
· EP HOLDING	334	610
· EP GARANT	61	83
· EP INDUSTRIJA	7.905	774
· EP VISOKOGRADNJA	316	796
· EP HIDROINŽENJERING	2.548	3.343
· EP ENERAGONIGERIJA	9.709	26.599
Svega prihodi	54.074	212.421
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	4.742	3
· EP HOLDING	95.047	90.561
· EP ENERGO DATA	4.492	7.126
· EP GARANT	293	293
· EP VISOKOGRADNJA	323	4.220
· EP HIDROINŽENJERING	29	85
· EP ARHITEKTURA I URBAN	1.118	50
· EP INDUSTRIJA	451	548
Svega rashodi	106.495	102.886

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u. 000. dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	287	256
EP INDUSTRIJA	2.136	34.733
EP HIDROINŽENJERING	340	2.978
GARANT	6	6
ENERGOPLAST	51.400	56.000
<i>Svega</i>	<i>54.169</i>	<i>93.973</i>
Obaveze:		
· EP OPREMA	32.050	30.151
· EP HOLDING	9.471	9.053
· EP ENERGO DATA	261	167
<i>Svega</i>	<i>41.782</i>	<i>39.371</i>

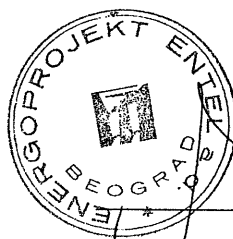
Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

I.2. IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA ZA 2014. GODINU

ENERGOPROJEKT ENTEL a.d. BEOGRAD

**Konsolidovani finansijski izveštaji za 2014.
godinu**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima Energoprojekt Entel a.d. BEOGRAD**

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Entel a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava (zajedno u daljem tekstu "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2014. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 7. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Beograd, 23. april 2015. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предзетник

Матични број
07470975

Шифра делатности
7112

ПИБ
100389086

Назив: ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI

Седиште : NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12. 20 14 године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	А К Т И В А					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		1.915.603	1.243.422	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		9.994	7.770	
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005		9.994	7.770	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007				
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.140.774	708.008	
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011				
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012		896.443	514.770	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013		208.069	154.263	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014		1.924	1.924	
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015				
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и улагања у припреми	0016		34.338	34.338	
027 и део 029	7. Улагања у туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018			2.713	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (020+021+022+023)	0019				
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04 осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (025+026+027+028+029+030+031+032+033)	0024		120.201	121.181	
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026		84.419	72.750	
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027			20.504	
043 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0028				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
044 и део 049	5. Дугорочни пласмани матичним зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	0029				
045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030				
045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни пласмани	0033		35.782	27.927	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		644.634	406.463	
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих правних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037				
053 и део 059	4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања на основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		644.634	406.463	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		3.177.364	3.070.378	
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		9.444	7.818	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045				
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046				
12	3. Готови производи	0047				
13	4. Роба	0048				
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		3.462		
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		5.982	7.818	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		1.859.303	1.153.757	
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052			16	
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		2.770	3.782	
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		12.085		
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		34.986	35.765	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		1.809.462	1.114.194	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. Потраживања из специфичних послова	0059				
22	IV. Друга потраживања	0060		956	1.371	
236	V. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	0061				
(23 осим 236) - 237	VI. Краткорочни финансијски пласмани (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		796.376	1.230.282	
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткоточни кредити и зајмови у земљи	0065				
233 и део 239	4. Краткоточни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234,235,238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		796.376	1.230.282	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068		306.099	531.504	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		5.855	2.397	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070		199.331	143.249	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напо- мена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање	Почетно стање
1	2	3	4	5	6	7
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		5.092.967	4.313.800	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		3.487.208	895.344	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+ 0420-0421) >= 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		2.812.775	2.022.227	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		173.223	173.166	
300	1. Акцијски капитал	0403		173.223	173.166	
301	2. Удели друштава са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409				
309	8. Остали основни капитал	0410				
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		23.886	23.698	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		364.461	78.111	
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		120.352	54.049	
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		2.130.853	1.693.203	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		1.640.154	1.298.870	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		490.699	394.333	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420				
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423) (0422+0423)	0421				
350	1. Губитак ранијих година	0422				
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		560.190	740.141	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		552.102	740.141	
400	1. Резервисања трошкова у гарантном року	0426		338.589	588.052	
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		213.513	152.089	
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430				
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431				
41	I. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		8.088		
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434				
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ГИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002+1009+1016+1017)	1001		3.856.140	3.390.316
60	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002			
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006			
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007			
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008			
61	III. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		3.856.041	3.390.222
610	1. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		158	374
611	2. Приходи од продаје готових производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		43.795	185.521
613	4. Приходи од продаје готових производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013			
614	5. Приходи од продаје готових производа и услуга на домаћем тржишту	1014		129.775	164.092
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		3.682.313	3.040.235
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ..	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		99	94
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) >= 0	1018		3.747.143	3.137.897
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019			3.890
62	II. ПРИХОД ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020			
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021			
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022			
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		44.917	39.227
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		57.121	47.420
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		2.334.117	1.845.154
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026		636.108	562.478
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027		57.761	36.779

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
541 до 549	Х. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		56.322	39.754
55	ХИ. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029		560.797	563.195
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018) >= 0	1030		108.997	252.419
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001) >= 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032		72.698	76.886
66 осим 662, 663 и 664	И. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		54.044	43.575
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036		7.784	8.290
669	4. Остали финансијски приходи	1037		46.260	35.285
662	ИИ. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		12.850	24.085
663 и 664	ИИИ. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		5.804	9.226
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040		18.788	5.753
56 осим 562, 563 и 564	И. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		3	32
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3	32
562	ИИ. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		2.952	52
563 и 564	ИИИ. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		15.833	5.669
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		53.910	71.133
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049			
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050			
583 и 585	ИИ. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051			
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052		378.623	118.242
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053		31.632	26.273
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		509.898	415.521
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055			
69 - 59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		5.045	29.251
59 - 69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		514.943	444.772
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	И. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060		26.245	17.683
део 722	ИИ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061			2.232
део 722	ИИИ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062		2.001	
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		490.699	424.857
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		1.161	1006
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у   БЕОГРАДУ

дана   20.04.2015   године

Законски заступник

 A handwritten signature in black ink, written over a horizontal line.

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А: НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		490.699	424.857
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003		338.650	12.886
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
332	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
333	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
334	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011		61.164	
	б) губици	2012			3.521
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добици	2017			533
	б) губици	2018			

Попуњава правно лице - предзетник		
Матични број 07470975	Шифра делатности 7112	ПИБ 100389086
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI	
Седиште :	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12	

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

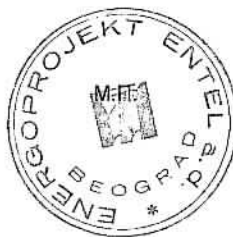
- у хиљадама динара -

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	3.859.033	3.147.977
1. Продаја и прмљени аванси	3002	3.853.383	3.101.775
2. Примљене камате из пословних активности	3003		20.833
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	5.650	25.369
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	4.443.586	3.005.309
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	1.781.089	1.168.055
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	2.630.091	1.790.352
3. Плаћене камате	3008	4.666	
4. Порез на добитак	3009	20.973	2.775
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	6.767	44.127
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011		142.668
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012	584.553	
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	846.797	3.313.796
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	18.324	
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	3015	5.818	
3. Остали финансијски пласмани (нето прилив)	3016	792.784	3.285.917
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	25.271	23.222
5. Примљене дивиденде	3018	4.600	4.657
II. Остали одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	94.085	3.372.494
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	94.085	283.233
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		3.089.261
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	752.712	
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		58.698

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето прилив)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето прилив)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	302.264	169.081
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одлив)	3033		
3. Краткорочни кредити (одлив)	3034	1.838	
4. Остале обавезе	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	300.426	169.081
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	302.264	169.081
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	4.705.830	6.461.773
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	4.839.935	6.546.884
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042		
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043	134.105	85.111
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	531.504	502.041
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	5.874	125.432
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	97.174	10.858
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	306.099	531.504

HSFormular © 2002-2014 Handy soft

у _____ БЕОГРАДУ
 дана _____ 20.04.2015 _____ године

Законски заступник

Полуњава правно лице - предзетник	ПИБ
Матични број	100389086
07470975	
Шифра делатности	
7112	
Назив:	ENERGOPROJEKT ENTEL AD KONSOLIDOVANI
Седиште:	NOVI BEOGRAD Bulevar Mihaila Pupina 12

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2014 до 31.12.2014 . године

- у хиљадама динара -

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала							Компоненте осталог резултата						
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	АОП	330 Ревалори- зационе резерве
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1.	Почетно стање на дан 01.01.														
	а) дуговни салдо рачуна	4001	4019	4037	4055	4073	4091	4109							
	б) потражни салдо рачуна	4002	173.166	4020	4038	4056	23.698	4074	4092	1.693.203	4110	78.111			
2.	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4003	4021	4039	4057	4075	4093	4111					136	4111	5.875
	б) исправке на потражној страни рачуна	4004	4022	4040	4058	4076		4094					8.367	4112	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.														
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4005	4023	4041	4059	4077									4113
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4006	173.166	4024	4042	4060	23.698	4078	4096	1.701.434	4114	72.236			
4.	Промене у претходној години														
	а) промет на дуговој страни рачуна	4007	4025	4043	4061	4079									4115
	б) промет на потражној страни рачуна	4008	4026	4044	4062	4080									4116
5.	Стање на крају претходне године 31.12.														
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4009	4027	4045	4063	4081	4099	4117							4117
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4010	173.166	4028	4046	4064	23.698	4082	4100	1.701.434	4118	72.236			72.236

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										Компоненте осталог резултата			
		АОП	30 Основни капитал	АОП	31 Уписани а неуплаћени капитал	АОП	32 Резерве	АОП	35 Губитак	АОП	047 и 237 Откупљене сопствене акције	АОП	34 Нераспо- ређени добитак	330 Ревалори- зационе резерве	
1	2		3		4	5	6	7	8	9					
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика														
	а) исправке на дуговој страни рачуна	4011	4029	4047	4065	4083	4119								
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012	4030	4048	4066	4084	4120								
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.														
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4013	4031	4049	4067	4085	4121								
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4014	173.166	4032	4050	23.698	4088	4104	1.701.434	4122	72.236				
8.	Промене у текућој години														
	а) промет на дуговој страни рачуна	4015	4033	4051	4069	4087	4123	4105	306.731	4123	54.230				
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	57	4034	4052	188	4070	4106	736.150	4124	346.455				
	Стање на крају текуће године 31.12.														
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4017	4035	4053	4071	4089	4125	4107							
9.	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4018	173.223	4036	4054	23.886	4072	4108	2.130.853	4126	364.461				

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала										
		331 Актуарски добити или губици	332 Добити или губици по улагања у власничке инстру- менте капитала	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	334 и 335 Добити или губици по основу инностраног пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају					
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Почетно стање на дан 01.01.											
1.	а) дуговни салдо рачуна	4127	4163	4181	4199	4217	4.909					
	б) потражни салдо рачуна	4128	4164	4182	4200	4218						
2.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика											
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	4165	4183	4201	4219						
	б) исправке на потражној страни рачуна	4130	4166	4184	4202	4220						
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.											
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) >= 0	4131	4167	4185	4203	4221	4.909					
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) >= 0	4132	4168	4186	4204	4222						
4.	Промене у претходној години											
	а) промет на дуговној страни рачуна	4133	4169	4187	4205	4223						
	б) промет на потражној страни рачуна	4134	4170	4188	4206	4224						
5.	Стање на крају претходне године 31.12.											
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) >= 0	4135	4171	4189	4207	4225	4.909					
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) >= 0	4136	4172	4190	4208	4226						
6.	Исравка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика											
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	4173	4191	4209	4227						
	б) исправке на потражној страни рачуна	4138	4174	4192	4210	4228						

Ред. број	ОПИС	Компоненте капитала												
		АОП	331 Актуарски добити или губици	АОП	332 Добити или губици по основу улагања у власничке инстру- менте капитала	АОП	333 Добити или губици по основу удела у осталом добитку или губитку при- дружених друштва	АОП	334 и 335 Добити или губици по основу инструманог пословања и прерачуна финансиј- ских извештаја	АОП	336 Добити или губици по основу хеџинга новчаног тока	АОП	337 Добити или губици по основу ХОВ распо- ложивих за продају	
1	2	10	11	12	13	14	15							
	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.													
7.	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) >= 0	4139	4157	4175	4193	4211	4229	4231	4232	4233	4234	4.909		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) >= 0	4140	4158	4176	4194	4212	4230							
8.	Промене у текућој години													
	а) промет на дуговој страни рачуна	4141	4159	4177	4195	4213	4231							
	б) промет на потражној страни рачуна	4142	4160	4178	4196	4214	4232					4.909		
9.	Стање на крају текуће године 31.12.													
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) >= 0	4143	4161	4179	4197	4215	4233							
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) >= 0	4144	4162	4180	4198	4216	4234							

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2014. GODINU**

Beograd, 2015. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	5
3. VLASNIČKA STRUKTURA.....	5
4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	6
5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	9
6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE..... I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	10
7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
7a) Procenjivanje	12
7b) Efekti kursa stranih valuta	12
7c) Prihodi	13
7d) Rashodi.....	13
7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	14
7f) Porez na dobitak	14
7g) Nematerijalna ulaganja	15
7h) Nekretnine, postrojenja i oprema.....	16
7i) Finansijski lizing	17
7j) Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	17
7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	18
7l) Investicione nekretnine.....	19
7m) Zalihe.....	19
7n) Stalna sredstva namenjena prodaji.....	20
7o) Finansijski instrumenti	21
7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
7r) Kratkoročna potraživanja	23
7s) Finansijski plasmani.....	24
7t) Obaveze.....	24
7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	25
7v) Naknade zaposlenima.....	26
8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU	27
8a) Kreditni rizik	29
8b) Tržišni rizik	30
8c) Rizik likvidnosti	32
8d) Upravljanje rizikom kapitala	32
9. POSLOVNI PRIHODI	35
9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	35
9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	35
10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	35
11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	36
12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA.....	36
13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	37
14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	37
15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	38
16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	39
16a) Finansijski prihodi	39
16b) Finansijski rashodi.....	39
17. OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	40
17a) Ostali prihodi	40
17b) Ostali rashodi.....	40
18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	41

19. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	41
20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK	42
21. ZARADA PO AKCIJI	42
22. NEMATERIJALNA IMOVINA	43
23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	44
23a) Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	44
23b) Investicione nekretnine.....	47
1. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	47
24a) Učešća u kapitalu	47
2. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA	48
3. ZALIHE	49
4. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	49
5. DRUGA POTRAŽIVANJA	49
6. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	50
7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	50
8. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	50
31a) Porez na dodatu vrednost.....	50
31b) Aktivna vremenska razgraničenja.....	51
9. KAPITAL	53
32a) Osnovni kapital.....	53
32b) Rezerve	53
32c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	54
32d) Nerealizovani dobitci po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330).....	55
32f) Neraspoređeni dobitak.....	55
10. DUGOROČNA REZERVISANJA	56
32a) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	56
32b) Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku.....	58
11. DUGOROČNE OBAVEZE	58
12. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	58
13. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	59
14. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	59
15. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	60
36a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	60
16. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	60
17. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	62
18. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK	62
19. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	63
20. SUDSKI SPOROVI	63
21. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	63
22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	65

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07470975
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100389086

Relevantne pravne činjenice vezane za istorijat Matičnog društva su sledeće:

Matično Društvo je osnovano 1990. kao posebno pravno lice, upisano je u registar kod Trgovinskog suda u Beogradu, na registarskom uložku broj 1-4706-00, rešenjem Fi-425/90 od 12.01.1990. i upisano je kao Deoničko Matično Društvo za projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata I sistema "ENERGOPROJEKT ENTEL" sa potpunom odgovornošću Beograd. Na osnovu Odluke o izdavanju internih deonica i Odluke o promeni statusa od 13.juna 1991. godine kao deoničko Matično Društvo. Rešenjem IV.Fi.12129/02 od 28. 11.2002. Matično Društvo posluje kao akcionarsko Matično Društvo.

Registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu, registarski uložak br. 1-4703-00. Registrovano je i kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8049 od 29.3.2005. godine.

Privatizacija Matičnog društva je započeta po starim zakonima važećom u doba SFRJ i na osnovu zaključenog Sporazuma o promenama u sistemu Energoprojekt kada su organizovana deonička Matičnog društva. U toku 1991. god. na osnovu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom doneta je odluka o izdavanju internih deonica nakon čega je u odgovarajući registar Matično Društvo upisano kao mešovito deoničko Matično Društvo.

Kasnija privatizacija matičnog Matičnog društva vršena je krajem 2000.g. i završila se 2001.g. po Zakonu o svojskoj transformaciji - sticanje akcija po osnovu upisa - prvi krug.

Ministarstvo za privredu i privatizaciju u postupku zakonitosti i postupka svojske transformacije, na osnovu Zakona o privatizaciji verifikovala je sproveden postupak privatizacije i po dobijanju Rešenja, na osnovu Zakona o preduzećima upisano je u odgovarajući registar kao akcionarsko Matično Društvo s tim što je jedan deo kapitala izražen u akcijama prenet Fondu PIO a preostali deo prenet je Akcijskom fondu. EP Holding je bio većinski vlasnik sa 51%.

Krajem 2006. završen je postupak konverzije tako što je jedan broj akcionara (fizička lica, Fond PIO i Akcijski fond) zamenio svoje akcije sa akcijama EP Holdinga tako da je EP Holding po osnovu izvršene konverzije stekao vlasništvo od 86,26% .

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost Matičnog Matičnog društva je projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, nuklearnih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema.

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, osnovna delatnost matičnog Matičnog društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Zavisna Matičnog društva u inostranstvu su sledeća:

- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C
- kompanija ENERGO CONSULT UAE

Gore navedene kompanije čine grupaciju:

- **Energoprojekt Entel**

Procenat vlasništva Matičnog društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog pravnog lica</i>	<i>% vlasništva</i>
ENERGOPROJEKT QATAR	100
ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C	100
ENERGO CONSULT UAE	100

Matično Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu i reviziji, razvrstano u srednje pravno lice.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Godišnji Konsolidovani finansijski izveštaj za 2014. godinu koji su predmet ovih Napomena su pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog društva i odobreni su od strane ODBORA DIREKTORA ENERGOPROJEKTE ENTEL-a dana 19.03.2015. godine. Odobreni Konsolidovani finansijski izveštaj mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

U Društvu je prosečan broj zaposlenih radnika, na osnovu stanja krajem svakom meseca, iznosio:

- 2014. godine 182 i
- 2013. godine: 185 radnika

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Matičnog Matičnog društva u 2014. godini sačinjavala su sledeća lica:

MLADEN SIMOVIĆ	Direktor
GORDANA LIŠOV	Izvršni direktora za finansije, računovodstvo
JAROSLAV UROŠEVIĆ	Izvršni direktor za realizaciju projekta,
JELICA JERKOVIĆ	Direktor za plan, analizu i opšte poslove

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Energoprojekt Holding a.d. na dan 31.12.2014. godine prikazano je u okviru Napomene 31a.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno Matičnog društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Konsolidovani finansijski izveštaji Matičnog društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Oblik i sadržaj Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike propisan je Pravilnikom o obliku i sadržaju Statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 127/2014). U Statističkom izveštaju iznosi se upisuju u hiljadama dinara, a broj akcija i zaposlenih u celom broju.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013 i 108/2013, 142/2014);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 142/2014 i 5/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);

- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014).

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Matičnog društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva, koji je donet 22.10.2012. godine od strane Izvršnog odbora Matičnog društva, Pravilnik o izmenama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva br. 10 od 21.01.2013. godine i Izmena Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva u delu određivanja modela odmeravanja nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja (Napomena 7). Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Matičnog društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Matičnog društva.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Matičnog društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MRS/MSFI i Tumačenja. Razlozi za iznetu konstataciju su prvenstveno posledica nepotpune usaglašenosti, s jedne strane zakonske regulative, a sa druge strane profesionalne regulative. Otuda, kako je zakonska regulativa u predmetnom kontekstu primarna, Konsolidovani finansijski izveštaj u pojedinim aspektima odstupaju od profesionalne regulative.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani Konsolidovani finansijski izveštaj Matičnog društva, odstupaju od MRS/MSFI u sledećem:

- Konsolidovani finansijski izveštaj se u Republici Srbiji za 2014. godinu, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Matično Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu 01.01.2014. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2014. godinu, ali još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine); i
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Matičnog društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).

- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 18 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni Konsolidovani finansijski izveštaj“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani Konsolidovani finansijski izveštaj“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Matičnog društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja Matičnog društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednost;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, Konsolidovani finansijski izveštaj se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Matičnog društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Matičnog društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom i profesionalnom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog

promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Matičnog društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Matičnog društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Matičnog društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju konsolidovanog finansijskog izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju Konsolidovani finansijski izveštaj ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Matičnog društva, a time, posledično, i pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Matičnom društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici konsolidovanog finansijskog izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Matičnog društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Matičnog društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Matično Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Matičnog društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Matičnog društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada je Konsolidovani finansijski izveštaj za date periode bio odobren za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na konsolidovani finansijski izveštaj jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se taj Konsolidovani finansijski izveštaj ne može više smatrati pouzdanim.

Matično Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Matično Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljivanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju konsolidovanog finansijskog izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu konsolidovanog finansijskog izveštaja. U Matičnom društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Matičnog društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovog konsolidovanog finansijskog izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Matičnog društva** dinar. Pored podataka za tekuću godinu, u konsolidovanom finansijskom izveštaju Matičnog društva su kao **uporedni podaci** iskazani podaci iz konsolidovanog finansijskog izveštaja za 2013. godinu.

Pri sastavljanju konsolidovanog finansijskog izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada je Konsolidovani finansijski izveštaj odobren za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u konsolidovanom finansijskom izveštaju Matičnog društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata.

7a) Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanog finansijskog izveštaja, u skladu, kako sa zahtevima profesionalne regulative, tako i sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Matičnog društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Matičnog društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Matičnom društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknađiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Matičnog društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7b) Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Matičnog društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Matičnog društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2014.	31.12.2013.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	120,9583	114,6421
1 USD	99,4641	83,1282
1 QAR	27,3253	27,3253
1 OMR	258,3262	215,9028
1 AED	27,0780	22,6325

7c) Prihodi

Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode i ostale prihode (uključujući i prihode od uskađivanja vrednosti imovine).

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Matično Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od zavisnih i drugih povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

U okviru **ostalih prihoda**, pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog društva. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

7d) Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala Matičnog društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja imovine).

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodane robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda**, pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Matičnog društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

7e) Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Matično Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7f) Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve **odbitne privremene razlike** između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Matično Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo ukoliko rukovodstvo proceni da će u narednim periodima Matično Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Matičnom društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika utvrđuje se na datum bilansa stanja i utvrđuje se primenom propisane poreske stope poreza na dobit Matičnog društva na iznos oporezive privremene razlike.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Matičnom društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7g) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja (imovina) su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl. Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja kada je: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Matičnog društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Matičnog društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalno ulaganje priznalo, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Matično Društvo;
- da Matično Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalno ulaganje. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe *iz razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Matičnog društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalnog ulaganja vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalnog ulaganja, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja:

- neograničen ili
- ograničen.

Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Matično Društvo.

7h) Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Matično Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema se dele u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja,
- d) građevinska mehanizacija,
- e) motorna vozila,
- f) nameštaji i uređaji,
- g) kancelarijska oprema i
- h) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Promena fer vrednosti objekata se priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacionih rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

7i) **Finansijski lizing**

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga**, shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Matično Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

7j) **Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme**

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Matičnom društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Matičnom društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Matičnog društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Matično Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Matično Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga i korisnog veka trajanja.

Amortizacija se vrši **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Matičnom društvu.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

7k) Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Matičnog društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalnog sredstva, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7l) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Matično Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, to jest ako je vek trajanja izdatka duži od jednog obračunskog perioda, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Matično Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione imovine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine *ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.*

7m) Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Matično Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i

- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Matično Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Matično Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitnog inventara), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni troškovi.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7n) Stalna sredstva namenjena prodaji

Matično Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji**, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Matičnog društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznato kao sredstvo namenjeno prodaji.

7o) Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Matičnog društva, počevši od momenta kada Matično Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Matično društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Matično društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Matičnog društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Matičnog društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva i obaveze čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Matičnom društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Matično Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Matičnog društva.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Matično društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Matično društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Matičnog društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Matično društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Matično društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha; i
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Matično Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- investicije koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih

dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Matičnog društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Matičnog društva iskazuju se: sredstva na računima kod banaka, gotovina u blagajni i dr., i visoko likvidna sredstva sa vrlo kratkim rokom dospeća, a koja se mogu brzo konvertovati u gotovinu, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

7r) Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od povezanih pravnih lica (zavisnih i pridruženih), kao i potraživanja od ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu, po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja. *Kratkoročna potraživanja od kupaca* mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Matičnom društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Matično društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti kratkoročnih potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja od kupaca, na teret rashoda Matičnog društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne komisije, donosi Odbor direktora Matičnog društva.

Direktan otpis potraživanja od kupaca se vrši ako je nenaplativost izvesna i dokumentovana. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca, nakon razmatranja i predloga popisne komisije, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Odbor direktora Matičnog društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7s) **Finansijski plasmani**

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Matičnog društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se ulaganja u dugoročna finansijska sredstva, kao što su: dugoročni krediti, hartije od vrednosti i ostali dugoročni finansijski plasmani; sa rokom dospeća dužim od godinu dana od dana bilansa.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Matičnog društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7t) **Obaveze**

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Matičnog društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja: kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri. Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju Konsolidovani finansijski izveštaj ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze); kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema zavisnim i drugim povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti, deo dugoročnih kredita i obaveza

koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

7u) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospelca ili iznosa.

Matično Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Matično Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Matičnog društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Matičnog društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Matičnog društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih i po drugim osnovama (na primer, za očekivane gubitke koji će nastati po započetim sudskim sporovima).

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Matičnog društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Matično Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje, kao i smanjenje rezervisanja, se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog društva; i sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Matičnog društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Matičnog društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Matičnog društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da Konsolidovani finansijski izveštaj na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Matičnog društva u periodu u kojem je promena nastala.

7v) Naknade zaposlenima

Po pitanju naknada zaposlenima, obelodanjuju se obaveze Matičnog društva za:

- poreze i doprinose za obavezno socijalno osiguranje; i
- otpremnine.

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Matično Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Matično Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Matičnog društva u periodu na koji se odnose. Matično Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Matičnog društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice.

Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Matičnog društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Ako Matično Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Matičnom društvu isplaćuju zaposlenima shodno članu 57. Kolektivnog ugovora koji je počeo da se primenjuje 01.01.2015. godine i po kome se zaposlenima pri odlasku u penziju isplaćuje otpremnina u visini dve (2) prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

8. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U MATIČNOM DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Matičnog društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Matičnog društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: rizik koncentracije, koji se u slučaju Matičnog društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; operativni rizik, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih

propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Matičnom društvu i sl.; reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Matičnog društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Matičnog društva; pravni rizik, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Matičnog društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Matičnog društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje finansijskih rizika, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Matičnog društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Matičnog društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, Matičnog društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „hedžinga“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, Matična društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Matičnog društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Matičnog društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Matičnom društvu treba da obezbedi da rizični profil Matičnog društva uvek bude u skladu sa sklonošću Matičnog društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Matično Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Matičnog društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Matično Društvo u znatnoj meri izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Matičnog društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Matično Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Matičnog društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, i ako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Matičnom društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Matičnog društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Matičnog društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Matično Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Matičnog društva zbog njihove nelikvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja po osnovu prodaje:		
KUPCI U ZEMLJI		
ELEKTROPRIVREDA SRBIJE	34.427	25.903
TEPSCO	-	8.161
ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA	2.136	395
ENERGOPROJEKT VISOKOGRADNJA	288	256
ENERGOPROJEKT HIDROINZINJERING	340	2.978
ENERGOPROJEKT ARHITEKTURA	-	148
EKONOMSKI INSTITUT	559	1.183
GARANT ostali	6	796
KUPCI U INOSTRANSTVU		
ENERGONIGERIJA	4.188	4.463
KUPCI OMAN	214.312	172.416
KUPCI U EMIRATIMA	413.984	218.940
KAHRAMA QATAR	646.120	409.166
OSTALI QATAR	535.047	306.737
Ostali	7.896	2.215
Svega	1.859.303	1.153.757
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:	956	1.371
Potraživanje za dividendu	-	-
Ostali		
Svega	956	1.371
UKUPNO	1.860.259	1.155.128

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		705
b) Do 30 dana	1.563	94
c) 30 - 60 dana	98	274
d) 60 - 90 dana	98	95
e) 90 - 365 dana	970	2.630
f) Preko 365 dana	41	-
<i>Svega</i>	2.770	3.798
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	14.301	2.428
c) 30 - 60 dana	8.199	21.150
d) 60 - 90 dana	-	
e) 90 - 365 dana	300	559
f) Preko 365 dana	12.186	11.628
<i>Svega</i>	34.986	35.765
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	910.303	418.424
c) 30 - 60 dana	125.500	74.527
d) 60 - 90 dana	135.952	123.963
e) 90 - 365 dana	327.199	206.922
f) Preko 365 dana	322.594	290.358
<i>Svega</i>	1.821.547	1.114.194
UKUPNO	1.859.303	1.153.757

8b) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Matičnog društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Matičnog društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Matično Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor, Euribor), kao i usled odmeravanja zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Matičnog društva.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):		
a) ENERGOPROJEKT HOLDING	9.471	9.053
b) ENERGOPROJEKT OPREMA	1.560	
c) ENERGOPROJEKT ENERGO DATA	261	167
d) ITEN ENGINEERING DOO	3.024	
e) OSTALI	5.268	6.413
f) ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA		34.338
g)		
<i>Svega</i>	<i>19.584</i>	<i>49.971</i>
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):		
AGENT RES.OPTIMUM	31.464	7.737
SPONZOR	107.637	195.922
Dobavljači za rente	101.805	72.140
Kosultanti	100.643	112.100
Ostali	147.259	108.999
<i>Svega</i>	<i>488.808</i>	<i>496.898</i>
UKUPNO	508.392	546.869

Matično Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća	11.292	43.583
<i>Svega</i>	<i>11.292</i>	<i>43.583</i>
Dobavljači u zemlji:		
a) Tekuća	8.292	6.388
<i>Svega</i>	<i>8.292</i>	<i>6.388</i>
Dobavljači u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	199.337	326.262
c) 30 - 60 dana	101.805	63.245
d) 60 - 90 dana	111.618	99.654
e) 90 - 365 dana	31.464	7.737
f) Preko 365 dana	44.584	
<i>Svega</i>	<i>488.808</i>	<i>496.898</i>
UKUPNO	508.392	546.869

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu

8c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Matično Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Matičnog društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2014	2013
Opšti racio likvidnosti	2 : 1	1,92	2,00
Rigorozni racio likvidnosti	1 : 1	1,91	1,99
Gotovinski racio likvidnosti		0,18	0,35
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)		1.520.328	1.533.312

8d) Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Matično Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Matičnog društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Matičnog društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Matično Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri

izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak/gubitak	490.699	424.857
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	2.022.227	2.022.227
b) Kapital na kraju godine	2.812.775	2.022.227
Svega	2.417.501	2.022.227
Stopa prinosa na kraju godine	20,30%	21,01%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Matičnog društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Matičnog društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze	1.665.124	1.537.066
Ukupna sredstva	5.092.967	4.313.800
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,33:1	0,36:1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	2.812.775	2.022.227
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	623.156	754.507
Svega	3.435.931	2.776.734
Ukupna sredstva	5.092.967	4.313.800
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,67 : 1	0,64 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Matičnog društva pokriven kapitalom Matičnog društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Matičnog društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Matičnog društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	1.665.124	1.537.066
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	306.099	531.504
<i>Svega</i>	<i>1.359.025</i>	<i>1.005.562</i>
Kapital	2.812.775	2.022.227
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 2,07	1 : 2,01

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2014	2013
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	43.953	185.895
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	129.775	164.092
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	3.682.313	3.040.235
UKUPNO	3.856.041	3.390.222

9b) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2014	2013
b) Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	99	94
<i>Svega</i>	99	94
UKUPNO	99	94

10. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2014	2013
Nabavna vrednost prodate robe:		
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima	-	3.890
<i>Svega</i>	0	3890
UKUPNO	0	3.890

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu	-	2.490
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	40.001	36.737
c) Troškovi rezervnih delova	-	-
d) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	4.916	-
<i>Svega</i>	<i>44.917</i>	<i>39.227</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	34.896	28.245
b) Troškovi električne i toplotne energije	22.225	19175
<i>Svega</i>	<i>57.121</i>	<i>47.420</i>
UKUPNO	102.038	86.647

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	2.206.336	1.720.487
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	50.026	49.624
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	1.460	1.258
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	5.078	5.767
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	3.421	4.609
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	908	1.062
Ostali lični rashodi i naknade	66.888	62.347
UKUPNO	2.334.117	1.845.154

Ostali lični rashodi u iznosu od 66.888 hiljada RSD odnose se na:

- troškovi solidarnih pomoći 1.507
- troškovi prevoza na posao 4.345
- troškovi službenih putovanja 12.328
- troškovi toplog obroka 43.278

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi usluga na izradi učinaka	76.556	95.902
Troškovi transportnih usluga	226.086	188.163
Troškovi usluga održavanja	61.134	34.966
Troškovi zakupnina	245.600	220.828
Troškovi sajmovi	5.622	435
Troškovi reklame i propagande	8.499	5.760
Troškovi istraživanja		14.030
Troškovi ostalih usluga	12.611	2.394
UKUPNO	636.108	562.478

Troškovi investicionog i tekućeg održavanja se prvenstveno odnosi na tekuće održavanje i to: opreme (u 2014. Godini 22.88 hiljada RSD; u 2013. 9.188 hiljada RSD), zgrade (u 2014. Godini 30.031 hiljada RSD; u 2013. Godini 17.045 hiljada RSD) i vozila (u 2014. Godini 7.096 hiljada RSD; u 2013. godini 8.733 hiljade RSD).

Troškovi zakupnina se, pre svega, odnose na zakup stanova u našim ino kompanijama.

Troškovi reklame i propagande se odnose na:

troškove promocije (u 2013. Godini 5.622 hiljada RSD; u 2013. godini 435 hiljade RSD),

troškove reklame, uključujući i troškove ispitivanja tržišta, kao i troškove izrade prospekata i publikacija (u 2014. Godini 8.499 hiljada RSD; u 2013. godini 5.760 hiljade RSD) i

U okviru troškova ostalih usluga najznačajniji deo se odnosi na:

Troškovi nabavki tendera i troškovi kopiranja (u 2013. Godini 3.849 hiljada RSD; u 2013. godini 2.394 hiljada RSD). Troškovi licenci 5.160 hiljada RSD.

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 22)	4.041	4.653
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena	53.720	32.126
<i>Svega</i>	<i>57.761</i>	<i>36.779</i>
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	56.322	39.754
<i>Svega</i>	<i>56.322</i>	<i>39.754</i>
UKUPNO	114.083	76.533

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, i u odnosu na procenu na dan 31.12.2013. godine nije bilo nikakvih relevantnih promena/ ili Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2014. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2014. godine.

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2014	2013
Troškovi neproizvodnih usluga	305.329	95.902
Troškovi reprezentacije	18.579	188.163
Troškovi premija osiguranja	47.574	34.966
Troškovi platnog prometa	43.572	49.136
Troškovi članarina	1.030	435
Troškovi poreza	24.111	5.760
Troškovi doprinosa		92.490
Ostali nematerijalni troškovi	120.602	84.095
UKUPNO	560.797	550.947

U okviru **troškova neproizvodnih usluga** iskazani su troškovi: stručnog usavršavanja zaposlenih, zdravstvenih usluga, advokatskih usluga, konsalting usluga, revizije godišnjih računa i dr.

Troškovi reprezentacije se odnose na ugostiteljske usluge, poklone poslovnim partnerima, troškove reklamnih uzoraka i dr.

Najznačajniji deo **troškova premije osiguranja** se odnosi na troškove osiguranja imovine i lica (u 2014. godini 47.547 hiljada RSD; u 2013. godini 34.966 hiljade RSD)

Od ukupno iskazanih **troškova platnog prometa i bankarskih usluga**: na troškove platnog prometa se odnosi u 2014. godini 31.098 hiljada RSD (u 2013. godini 15.576 hiljade RSD), a na troškove bankarskih usluga se odnosi u 2014. godini 12.474 hiljada RSD (u 2013. godini 7.669 hiljada RSD).

Troškovi članarina se gotovo u celokupnom iznosu odnose na članarinu Privrednoj komori Srbije, koja predstavlja obavezu na isplaćene plate zaposlenih.

U okviru **troškova poreza** iskazani su troškovi: poreza na imovinu, naknada za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta, i dr. Najznačajniji deo ovih troškova se odnosi na porez na imovinu takse za uređenje građevinskog zemljišta (u 2014. Godini 24.111 hiljada RSD; u 2013. godini 5.760 hiljada RSD).

Ostali nematerijalni troškovi se odnose na: takse (administrativne, sudske i dr.), troškove stručne literature, troškove oglasa i tendera i sl. i troškove Holdinga (u 2014. godini 87.129 hiljada RSD; u 2013. godini 83.946 hiljada RSD)

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16a) Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	-
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	7.784	8.290
Ostali finansijski prihodi:		
a) Prihodi od dividendi		-
b) Ostali finansijski prihodi	46.260	35.285
Prihodi od kamata (od trećih lica)	12.850	24.085
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	5.804	9.226
UKUPNO	72.698	76.886

Najznačajniji deo prihoda od kamata po drugim osnovama je posledica kamata od banke za sredstva na računima i plasiranim sredstvima (u 2014. godini 12.850 hiljade RSD; u 2013. godini 24.085 hiljada RSD).

Prihodi od učešća u dobitku zavisnih pravnih lica (u 2014. godini u visini od 7.784 hiljada RSD; u 2013. Godini 7.680 hiljada RSD) što je prihod od pripadajuće dobiti za 2013. Godinu za kupljenih 20% udela ENERGOPLASTA DOO.

Ostali finansijski prihod (u 2014. godini u visini od 46.260 hiljade RSD; u 2013. Godini 35.894 hiljada RSD) što je 20% od profita firme Perl garden koja u ime i za račun vlasnika vila vrši izdavanje istih.

16b) Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	-	
Ostali finansijski rashodi	3	32
<i>Svega</i>	<i>3</i>	<i>32</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	2.952	52
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	15.833	5.669
UKUPNO	18.788	5.753

Najznačajniji deo **rashoda po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule** se odnosi na negativne efekte po osnovu faktura prema ino kupcima kao i kupcima sa valutnom klauzulom.

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

17a) Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		-
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	325.226	116.696
Ostali nepomenuti prihodi	51.440	31
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	1.957	1.515
UKUPNO	378.623	118.242

Ostali nepomenuti prihodi pozicija prihodi od ukidanja rezervisanja u visini od 264.907 hiljada RSD je nastao ukidanjem rezervisanja u kompaniji Qatar i Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Ukinuta su rezervisanja za posao koji je uspešno su završen i dobijen je sertifikat za završen posao i naplaćen je retenšn po tom poslu.

17b) Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2014	2013
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	2.092	1.168
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od	3.544	
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	3.573	6.819
Ostali nepomenuti rashodi	22.423	30.534
UKUPNO	31.632	38.521

Najznačajniji deo **ostalih nepomenutih rashoda** se odnosi na izdatke za humanitarne, kulturne i zdravstvene (u 2014. godini 19.587 hiljada RSD, a u 2013. godini 18.286 hiljada RSD).

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	5.045	29.251
UKUPNO	5.045	29.251

19. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2014	2013
Poslovni prihodi	3.856.140	3.390.316
Poslovni rashodi	3.747.143	3.125.649
Poslovni rezultat	108.997	264.667
Finansijski prihodi	72.698	76.886
Finansijski rashodi	18.788	5.753
Finansijski rezultat	53.910	71.133
Ostali prihodi	378.623	118.242
Ostali rashodi	31.632	38.521
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	346.991	79.721
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	5.045	29.251
UKUPNI PRIHODI	4.312.506	3.614.695
UKUPNI RASHODI	3.797.563	3.169.923
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	514.943	444.772

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	514.943	444.772
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha	3.544	
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	-296.813	-48.136
Oporeziva dobit/ (gubitak)	221.674	396.636
Ostatak oporezive dobiti	221.674	396.636
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom	5.216	
Ostatak kapitalnog dobitka	5.216	0
Poreska osnovica	226.890	396.636
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	34.034	59.495
Ukupna umanjnje obračunatog poreza	13.097	9.719
Obračunati porez po umanjenju	20.937	49.776
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	514.943	444.772
Poreski rashod perioda	26.245	17.683
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	2.001	2.232
Neto dobitak/(gubitak)	490.699	424.857

21. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	490.699	424.857
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.161	1.006

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Po odluci Skupštine akcionara od 12.06.2014. godine vršena je isplata dividende za 2013. godinu. Ponderisan prosečni broj akcija za 2014. godinu iznosi 422.495, tako da zarada po akciji iznosi 1.161 RSD.

BILANS STANJA

22. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 RSD

Struktura nematerijalne imovine	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostalo pravo	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Avansi za nematerijal na ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2013. godine	33.481			33.481
Prenos sa jednog oblika na drugi	1.932			1.932
Kursne razlike	-902			-902
Stanje 31.12.2013. godine	34.511	0	0	34.511
Korekcija početnog stanja				0
Prenos sa jednog oblika na drugi	5.307	-5.307		0
Nove nabavke	0	5.307		5.307
Otuđenje i rashodovanje				0
Kursne razlike	5.196			5.196
Ostalo				0
Stanje 31.12.2014. godine	45.014	0	0	45.014
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2013. godine	22.682			22.682
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.653			4.653
Otuđenje i rashodovanje				0
Obezvredjenja				0
Kursne razlike	-594			-594
Ostalo				0
Stanje 31.12.2013. godine	26.741	0	0	26.741
Korekcija početnog stanja				0
Amortizacija	4.041			4.041
Kursne razlike	4.238			4.238
Stanje 31.12.2014. godine	35.020	0	0	35.020
Neotpisana vrednost				
31.12.2013. godine	7.770	0	0	7.770
31.12.2014. godine	9.994	0	0	9.994

23. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**23a) Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina**

u 000 RSD

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.2013. godine	304.845	269.398	89.219	663.462
Nove nabavke u toku godine			284.014	284.014
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi	285.282	45.891	-332.958	-1.785
Ostali prenosi sa / (na)	25.693	0		25.693
Otuđenje i rashodovanje		-15.238		-15.238
Kursne razlike		-7.515	-3.224	-10.739
Stanje 31.12.2013. godine	615.820	292.536	37.051	945.407
Korekcija početnog stanja	5	0	0	5
Nove nabavke u toku godine	0	88.778	88.778	177.556
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-4.628	0	0	-4.628
Ostali prenosi sa / (na)	-23.652	23.652	-91.491	-91.491
Otuđenje i rashodovanje	0	-67.589	0	-67.589
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	324.431	0	0	324.431
Kursne razlike	56.822	45.148	0	101.970
Ostala povećanja / (smanjenja)	-72.355			-72.355
Stanje 31.12.2014. godine	896.443	382.525	34.338	1.313.306
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.2013. godine	89.950	148.311		238.261
Amortizacija	946	31.180		32.126
Otuđenje i rashodovanje	0	-13.968		-13.968
Kursne razlike	0	-4.543		-4.543
Ostala povećanja / (smanjenja)	-12.553	0		-12.553
Stanje 31.12.2013. godine	78.343	160.980	0	239.323
Amortizacija		53.720		53.720
Otuđenje i rashodovanje		-56.006		-56.006
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji	-1.167			-1.167
Ostali prenosi sa / (na)	-946	946		0
Kursne razlike		14.816		14.816
Ostala povećanja /smanjenja	-76.230	0		-76.230
Stanje 31.12.2014. godine	0	174.456	0	174.456
31.12.2013. godine	537.477	131.556	37.051	706.084
31.12.2014. godine	896.443	208.069	34.338	1.138.850

Na dan 31.12.2014. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu nije bilo nikakvih relevantnih promena u 2014. godini.

U 2014. godini izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije. U skladu sa MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške, nakon početnog odmeravanja, prilikom prelaska sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije, vrednost „objekata“ iskazanih na dan 31.12.2014. godine nije korigovana.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Matično Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Matično Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je po revalorizovanoj vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 521.870 hiljada RSD, u skladu sa procenom sprovedenom od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem Komparativne metode, i na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 77.398 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 324.436 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2014. godine nije niža od njegove nabavne vrednosti, tako da u 2014. godini nisu evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 68 godina).

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada	274.827	0	247.043			521.870
	UKUPNO	274.827	0	247.043	0	0	521.870

23b) Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2014	2013
Stanje na dan 1. januar	1.924	1924
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	1924	1924

1. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	84.419	72.750
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju		20.504
Dugoročni plasmani u inostranstvu	34.919	26.992
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	863	935
<i>Svega</i>	<i>120.201</i>	<i>121.181</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	120.201	121.181

24a) Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Matično Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Matično Društvo steklo.

Matično Društvo ima 20% učešća u Eneplast doo što iznosi 84.419

Suvlasnik pridruženog Matičnog društva Eneplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Eneplastu.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			20.504
<i>Svega</i>		-	-
UKUPNO		0	20.504

Akcije AIK Banke Niš su na osnovu odluke sa 40. sednice Odbora direktora prodane prema ponudi o preuzimanju akcija od 06.02.2014. godine.

(iii) Ostali dugoročni finansijski plasmani

U okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana evidentiran je preostali deo beskamatnog kredita u visini od 863 hiljade RSD odobrenog zaposlenom u Društvu za potrebe rešavanja stambenog pitanja. Glavnica kredita se koriguje se dva puta godišnje. Ovaj krediti se otplaćuje u mesečnim ratama, na period od 30 godina.

2. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

Struktura dugoročnih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostala dugoročna potraživanja	644.634	406.463
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	644.634	406.463

Kod dugoročnih potraživanja za retenšn su iskazana potraživanja od kupaca za retenšn koji je uglavnom 10% od fakturisane vrednosti. On se može naplatiti tek po završetku svih radova na odredjenom projektu na koji se isti odnosi.

Struktura potraživanja za retenšn na dan 31.12.2014. godine po kompanijama je sledeći:

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL Qatar 583.771 hilj. RSD

Kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 60.864 hilj. RSD

3. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2014	2013
Stalna sredstva namenjena prodaji	3.462	
e) Plaćeni avansi za usluge	5.982	7.818
<i>Svega</i>	5.982	7.818
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	9.444	7.818

Rukovodstvo Matičnog društva je odobrilo plan za prodaju stana u Mesnoj zajednici Blok 20 Bežanijska kosa dana 15.12.2014. godine . Rukovodstvo Matično Društvo očekuje da se prodaja završi do kraja 2015. godine.

Stan je u dugo godišnjem zakupu (23 godine).

4. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2014	2013
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		16
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	2.770	3.782
Kupci u zemlji	34.986	35.765
Kupci u inostranstvu	1.821.547	1.114.194
UKUPNO	1.859.303	1.153.757

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Matično Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

5. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	395	1.229
Ostala kratkoročna potraživanja	561	142
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	956	1.371

6. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Ostali kratkoročni finansijski plasmani	796.376	1.230.282
<i>Svega</i>	<i>796.376</i>	<i>1.230.282</i>
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	796.376	2.460.564

Kratkoročno oročeni depoziti uključuju deponovana sredstva kod domaćih poslovnih banaka. - **overnight deposit.**

Sredstava su deponovana po stopi od *_Beonia* umanjeno za 200 b.p. na godišnjem nivou.

7. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2014	2013
Tekući (poslovni) račun	1.392	369
Devizni račun	304.235	530.428
Devizna blagajna	472	686
b) Ostala novčana sredstva		21
UKUPNO	306.099	531.504

U okviru **tekućih dinarskih i deviznih računa** Matičnog društva iskazan su sredstva:

- u poslovnim bankama u zemlji (Raiffaisen bank, Erste Banke i Alpha banke)
- na deviznim računima (Doha banka, ADCB Bank Dubai i Abu Dhabi i Bank Oman)

8. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**31a) Porez na dodatu vrednost**

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Struktura poreza na dodatu vrednost	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Porez na dodatu vrednost	5.855	2.397
UKUPNO	5.855	2.397

31b) Aktivna vremenska razgraničenja

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Unapred plaćeni troškovi:		
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	174.551	96.249
e) Unapred plaćene premije osiguranja	24.505	15.952
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	78	80
<i>Svega</i>	<i>199.134</i>	<i>112.281</i>
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica		30.151
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>30.151</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	197	817
<i>Svega</i>	<i>197</i>	<i>817</i>
UKUPNO	199.331	143.249

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

OPIS	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizaci-one rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2013. godine</i>	173.166	23.698	78.111	54.049	1.693.203	2.022.227
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-5.893		4.468	-1.425
Svega - ostali sveobuh.rezultat			-5.893		4.468	-1.425
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2013.	173.166	23.698	72.218	54.049	1.697.671	2.020.802
Korekcije			-18.006			-18.006
Povećanje osnovnog kapitala						
Raspodela dobiti						
<i>Stanje na dan 31. decembra 2013.</i>	173.166	23.698	54.212	54.049	1.697.671	2.002.796
Neto dobitak za godinu					490.699	490.699
b) Revalorizacija			347.135			347.135
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.			-48.490			-48.490
Svega - ostali sveobuh.rezultat			298.645			298.645
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	173.166	23.698	352.857	54.049	2.188.370	2.792.140
Korekcije		188	11.604		249.215	261.007
Povećanje osnovnog kapitala	57			66.303		66.360
Raspodela dobiti					-306.732	-306.732
<i>Stanje na dan 31. decembra 2014.</i>	173.223	23.886	364.461	120.352	2.130.853	2.812.775

9. KAPITAL**32a) Osnovni kapital**

Registrovani iznos osnovnog kapitala Matičnog društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 8049/2005 od 30.03.2005 godine) iznosi 101.399 hiljada RSD.

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti ISIN RSEPEN41315, registrovano stanje vlasništva akcija ENERGOPROJEKT ENTEL AD na dan 31.12.2014. godine prikazano je u narednim tabelama: prikazati ako je moguće, sa sajta Centralnog registra.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2014	2013
Akcijski kapital :	173.223	173.166
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica ENERGOPROJEKT HOLDING 86,26	149.426	149.378
b) Akcijski kapital eksterno OSTALI AKCIONARI	23.797	23.788
UKUPNO	173.223	173.166

Akcijski kapital čini 422.495 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 173.223 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 410,00 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog Matičnog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Matičnog društva se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

32b) Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2014	2013
Zakonske rezerve	22.744	22.744
Statutarne i druge rezerve	1.142	954
UKUPNO	23.886	23.698

32c) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2014	2013
a) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	339.728	78.111
b) Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	15.381	
<i>Svega</i>	<i>355.109</i>	<i>78.111</i>
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	867	
Ostale revalorizacione rezerve	8.485	
UKUPNO	364.461	78.111

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacija nekretnina evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti objekata (Napomena 23a) i knjiženja shodno MRS 12 (Napomena 37).

U nastavku je dat primer objasnjena rev.rezervi za posl.zgradu EP

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 339.728 hiljada RSD evidentirani su efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 323.269 hiljada RSD (Napomena 37), nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovnog prostora u iznosu od 85 hiljada RSD i knjiženja 15% poreza na dobit od formiranih revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12, u iznosu od 60.105 hiljada RSD (Napomena 37).

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 269.039 hiljada RSD, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od 323.269 hiljada RSD i ispravke greške iz prethodnih godina u iznosu od 6.555 hiljada RSD (evidentirano preko neraspoređenog dobitka ranijih godina); i na smanjenje po osnovu primene MRS 12 – Porezi na dobitak (15% od formiranih revalorizacionih rezervi) u visini od 54.230 hiljada RSD.

Promena revalorizacionih rezervi po osnovu revalorizacije nekretnina – poslovna zgrada Energoprojekt, u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 269.039 hiljada RSD, odnosi se na povećanje po osnovu: procene fer vrednosti u iznosu od 323.269 hiljada RSD

Ostale revalorizacione rezerve 8.485 hiljada RSD predstavljaju 20% od revalorizacionih rezervi ENERGOPLASTA DOO.

32d) Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerevalorizacionih dobitaka po osnovu HOV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (potražna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	120.352	58.957
Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		-4.909
UKUPNO	120.352	54.048

32f) Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	2014	2013
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	1.693.203	1.216.604
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)	8.231	0
d) kursne razlike	245.452	224.120
e) Raspodela dobitka	-306.732	-172.378
<i>Svega</i>	1.640.154	1.268.346
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	490.699	424.857
UKUPNO	2.130.853	1.693.203

Raspodela neraspoređenog dobitka na dan 31.12.2014. godine (tekućeg dobitka za 2014. godinu) izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara Matičnog društva donetoj na 23. redovnoj sednici u okviru tačke 4. dnevnog reda, održanoj dana 12.06.2014. godine).

10. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara	588.052	152.089			740.141
Dodatna rezervisanja					0
Iskorišćeno u toku godine	-365.004				-365.004
Ukidanje neiskorišćenih iznosa					0
Stanje na dan 31. decembra 2013.	223.048	152.089	0	0	375.137
Dodatna rezervisanja kursne razlike	115.541	90.529			206.070
Iskorišćeno u toku godine		-27.707			-27.707
Ukidanje neiskorišćenih iznosa		-1.398			-1.398
Stanje na dan 31. decembra 2014.	338.589	213.513	0	0	552.102

32a) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva Matičnog društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna Matičnog društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivni i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 53,39%), u bilansu stanja na dan 31.12.2014. godine u odnosu na dan 31.12.2013. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje broja zaposlenih za 0,13%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (pre svega, promena odredbi Kolektivnog ugovora kojima su značajno smanjeni bruto iznosi otpremnina prilikom odlaska u penziju, što je prouzrokovalo da prosečna očekivana otpremnina bude snižena za 49,98%; kao i smanjenje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 4,35%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Matičnog društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za **godišnju diskontnu stopu** je prihvaćena stopa od 9%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena shodno godišnjem prinosu na državne hartije od vrednosti emitovanim 22. decembra 2014. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 8,00%. Kako je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (373 dana) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna, pri određivanju diskontne stope, uvažavajući zahteve iz paragrafa 81, MRS 19, procenjena je diskontna stopa za duže rokova dospeća.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 6%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2014. godine, pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2014. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2014.

godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 2%, a da je dugoročna godišnja realna diskontna stopa planirana na nivou od 5%. Prilikom procene očekivanog dugoročnog realnog rasta zarada u Republici Srbiji, korišćena je, pre svega, procena MMF o rastu društvenog proizvoda Republike Srbije u budućem periodu.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 6% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 9%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

32b) Dugoročna rezervisanja za troškove u garantnom roku

Rezervisanja za troškove u garantnom roku su ukalkulisana na osnovu najbolje procene rukovodstva i na osnovu prethodnog iskustva, i očekuje se da budu plativa u periodu manjem od 5 godina. Konačni iznos obaveze koja će se platiti može biti različit od one koja je rezervisana u zavisnosti od budućih razvoja događaja. Ova rezervisanja nisu diskontovana pošto uticaj diskontovanja nije materijalno značajan.

Sa iste pozicije je skinuta rezervacija u visini od 365.004 hiljade RSD.

11. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		2014	2013
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	5%	8.088	
UKUPNO		8.088	

Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od 5 godina i uz kamatnu stopu koja je 5%. Kao sredstvo obezbeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu finansijskog zakupa, Društvo je deponovalo čekove-novčana sredstva u iznosu od RSD 8.088 hiljada.

12. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2014	2013
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	5.136	8.440
UKUPNO	5.136	8.440

13. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2014	2013
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	9.471	9.053
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	1.821	34.530
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	8.292	6.388
Dobavljači u inostranstvu	488.808	496.898
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	508.392	546.869

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu.

Rukovodstvo Matičnog društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima data je u okviru Napomene 8b.

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2013 godine u iznosu od 488.808 hiljada RSD su izražene u stranoj valuti, Qatar 359.489 hiljada RSD, Oman 73.227 hiljada RSD i Emirati 56.092 hiljada RSD.

14. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveze iz specifičnih poslova:		
c) Obaveze iz specifičnih poslova - druga pravna lica	116.166	95.071
<i>Svega</i>	<i>116.166</i>	<i>95.071</i>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	383.455	365.504
Druge obaveze:		
b) Obaveze za dividende	10.209	7.533
d) Obaveze prema zaposlenima	2.295	400
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	57	55
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	105	30
h) Ostale razne obaveze	-	36
<i>Svega</i>	<i>12.666</i>	<i>8.054</i>
UKUPNO	512.287	468.629

Obaveze po osnovu zarada i ostale nepomenute obaveze se najvećim delom odnose na obaveze (neto, porezi i doprinosi, obaveze Komorama) za decembarsku zaradu, koja je u Matičnom društvu isplaćena u januaru naredne godine.

Obaveze za neisplaćene dividende (razlog akcionari nisu otvorili račune za svoje hartije od vrednosti).

Obaveze iz specifičnih poslova se najvećim delom odnose na obavezu prema partneru po ugovoru za Phasu VII i MESAID u Qataru (za retenš ne naplaćen i neplaćen partneru (u 2014. godini 116.166 hiljada RSD, a u 2013. godini 95.071 hiljada RSD).

Rukovodstvo Matičnog društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

15. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

36a) Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2014	2013
Obaveza za porez iz rezultata	584.774	482.977
UKUPNO	584.774	482.977

Obaveza za porez iz rezultata u kompaniji Qatar iznos od 584.774 hiljada RSD proističe iz obaveze za nepriznate troškove HO od strane lokalne poreske uprave.

36b) Pasivna vremenska razgraničenja

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2014	2013
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	46.447	30.151
UKUPNO	46.447	30.151

16. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2014	2013
Odložene poreske obaveze	62.966	14.366
UKUPNO	62.966	14.366

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Matično Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Matično Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Matično Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Matičnog društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobiti kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2013. godine	14.366			-1.959	14.366
Na teret/u korist bilansa uspeha					0
Direktno na teret kapitala	-1.959				-1.959
Stanje 31.12.2013. godine	12.407	0	0	-1.959	12.407
Na teret/u korist bilansa uspeha	-5.022			1.062	-3.960
Direktno na teret kapitala	54.519				54.519
Stanje 31.12.2014. godine	61.904	0	0	-897	62.966

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Matičnog društva prikazana je u narednoj tabeli.

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	14.366	12.281
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	62.966	14.366
Promena stanja odloženih poreskih sredstava (obaveza) neto efekat	(48.600)	(2.085)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Odloženi poreski prihodi (rashodi) perioda	3.960	(2.232)
Revalorizacione rezerve	(60.105)	-
Neraspoređeni dobitak prethodne godine	7.545	147
UKUPNO	(48.600)	(2.085)

Odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 3.960 hiljada RSD je priznat na teret/u korist rezultata Matičnog društva u 2014. godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza/sredstava.

Na osnovu promena stanja odloženih poreskih sredstava i obaveza u 2014. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 48.312 hiljada RSD, koje je evidentirano:

- na teret neto rezultata 2014. godine (odloženi poreski prihod perioda) u iznosu od hiljada 3.960 hiljada RSD i
- na teret kapitala Matičnog društva (revalorizacione rezerve) u iznosu od 60.105 hiljada RSD, nastalog po osnovu evidentiranja povećanja vrednosti poslovne zgrade Energopoejkt u iznosu od 323.269 hiljada RSD (veza Napomena. Kto 330 i 022...).

17. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2014. godine

Sva potraživanja i obaveze usaglašeni.

18. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST GRUPE DOHA BANK

Zavisno pravno lice - kompanija „Energoprojekt Entel” Doha, Qatar ima pravo raspolaganja i plodouživanja na nepokretnosti, ukupne stambene površine 4.488 m², koje se nalaze na katastarskim parcelama broj 65582, 65583, 65584, 65585, 65586, 65587, 65588, 65589 i 65590 površine 10.736

m2, u Dohi - Qatar, Zone 44, East Al Naija, Al Mumtaza Streat Doha Qatar, a koja je u knjižnom vlasništvu lokalnog fizičkog lica.

Knjižni vlasnik je stavio hipoteku na imovinu u Doha banku po ugovoru broj 52973 kao kolateral na ime dobijanja ponudbenih i garancija za dobro izvršenje posla u korist Energoprojekt Entel Doha.

19. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna Matičnog društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Matično Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Matičnog društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2014	2013
Data jemstva, garancije i druga prava	3.487.208	895.344
UKUPNO	3.487.208	895.344

1. Iznos od 1.932.253 hiljada RSD je iznos za date ponudbene garancije i za garancije za dobro izvršenje posla u kompanijama ENTELA u Qataru, Omanu i Emiratima.
2. Entel je jamac ENERGOPROJEKT NISKOGRADNJI za garanciju za dobro izvršenje posla u visini od 1.541.694 hiljada RSD.

20. SUDSKI SPOROV I

Matično Društvo ima jedan sudski spor u Beogradu gde je tužilac fizičko lice. Predmet spora je Poništaj odluka skupštine akcionara tuženog o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja. Ishod spora je neizvestan.

Društvo ima sudski spor u Qataru sa Ministarstvom finansija. Predmet su nepriznati konsultantski troškovi sa Head office, troškovi se odnose na 2008 ,2009 i 2010. godina. Spor je u visini od 477.526 hiljada RSD.

21. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Matičnog društva i povezanih strana. Povezanim

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

stranama se, sa aspekta Matičnog društva, smatra: **zavisna Matičnog društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	33.201	180.216
· EP HOLDING	334	610
· EP GARANT	61	83
· EP INDUSTRIJA	7.905	774
· EP VISOKOGRADNJA	316	796
· EP HIDROINŽENJERING	2.548	3.343
· EP ENERAGONIGERIJA	9.709	26.599
Svega prihodi	54.074	212.421
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	4.742	3
· EP HOLDING	95.047	90.561
· EP ENERGO DATA	4.492	7.126
· EP GARANT	293	293
· EP VISOKOGRADNJA	323	4.220
· EP HIDROINŽENJERING	29	85
· EP ARHITEKTURA I URBAN	1.118	50
· EP INDUSTRIJA	451	548
Svega rashodi	106.495	102.886

ENERGOPROJEKT ENTEL AD

<i>Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica</i>	<i>u. 000. dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Ostala povezana pravna lica		
EP VISOKOGRADNJA	287	256
EP INDUSTRIJA	2.136	34.733
EP HIDROINŽENJERING	340	2.978
GARANT	6	6
ENERGOPLAST	51.400	56.000
<i>Svega</i>	<i>54.169</i>	<i>93.973</i>
Obaveze:		
· EP OPREMA	32.050	30.151
· EP HOLDING	9.471	9.053
· EP ENERGO DATA	261	167
<i>Svega</i>	<i>41.782</i>	<i>39.371</i>

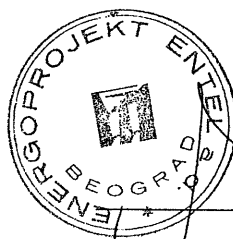
Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
20.03.2015. godine

Lice odgovorno za
sastavljanje izveštaja

Direktor

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10

11000 Belgrade

Republic of Serbia

Tel: +381 11 3281 399

Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

- Opšti podaci;
  - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
  - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
  - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
  - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
  - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
  - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
  - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
  - Postojanje ogranaka;
  - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
  - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
  - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Entel a.d.

Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj: 07470975

PIB: 100389086

Web sajt i e-mail adresa www.ep-entel.com; office@ep-entel.com

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8049 od 29.3.2005. godine

Delatnost (šifra i opis): 7112 osnovna delatnost Društva je INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2014. godini): 182

Deset najvećih akcionara na dan 31.12.2014.

1.	ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.	07023014	364,453	86.26209 %
2.	GRABEŽ VLADIMIR	0504966710037	7,780	1.84144 %
3.	KISIĆ SINIŠA	1109956710176	2,440	0.57752 %
4.	MARTINOLI MARKO	2611979710298	1,932	0.45728 %
5.	MILOSAVLJEVIĆ MILORAD	2510939710057	1,550	0.36687 %
6.	GOLUBOVIĆ LJUBIŠA	2207946710246	1,135	0.26864 %
7.	MILENKOVIĆ ZORAN	0210965762919	750	0.17752 %
8.	VINKOVIĆ DIANA	0311958715337	750	0.17752 %
9.	RANĐELOVIĆ TOMISLAV	2108949710079	744	0.17610 %
10.	ŽIKIĆ BOŽIDAR	1102949710190	714	0.16900 %

Vrednost osnovnog kapitala (000 RSD): Osnovni akcijski kapital 173.223 RSD

Broj izdatih akcija - obične: 422.495 običnih akcija, nominalna vrednost akcije je 410 RSD.

ISIN broj: RSEPENE41315

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena (na dan 31.12.2014.): 6.000 Rsd/akciji
- Najviša cena: 7.920 Rsd/akciji
- Najniža cena: 3.220 Rsd/akciji

Tržišna kapitalizacija (na dan 31.12.2014.): 2.534.970.000 Rsd

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1.

Akcije Energoprojekt Entela a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu na "Open market-u" Beogradske berze.

Poslovno ime, sedište i poslovna adresa revizorske kuće:
 BDO d.o.o.Beograd, Knez Mihailova 10
 Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije:
 Beogradska berza, Novi Beograd, Omladinskih brigada 1

Podaci o Upravi društva

Članovi Odbora direktora Energoprojekt Entel (sadašnje stanje)

1. Zoran Jovanović, predsednik OD
2. Slobodan Jovanović, član OD
3. Latinka Obradović, član OD
4. Mladen Simović, član OD
5. Dragan Aleksić, član OD

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2014.):

Ime, prezime i prebivalište	Obrazovanje/sadašnje zaposlenje	Broj akcija ENHL
1. Dragan Veljić, Beograd, predsednik	VIII- stepen, diplomirani pravnik, Elektroprivreda Srbije	0
2. Milun Trivunac, Beograd, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista Agencija za privatizaciju RS	0
3. Dragan Aleksić, Beograd, član	VII-2 stepen, diplomirani ekonomista Rukovodilac sektora, Energoprojekt Holding	1.172
4. Slobodan Jovanović, Beograd, član	VII-1 stepen, diplomirani inženjer Savetnik, Energoprojekt Holding	1.299
5. Aleksandar Glišić, Beograd, član	VII-2 stepen, diplomirani inženjer, Vodeći inženjer, Energoprojekt Hidroinženjering	1.197
6. Vladimir Sekulić, Beograd, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista, Glavni broker u BDD M&V Investments	1.220
7. Nebojša Peruničić, Beograd, član	VII-1 stepen, diplomirani pravnik, Direktor direkcije za pravne i finansijske poslove u direktoratu civilnog vazduhoplovstva RS	0

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Energoprojekt Entel a.d, Beograd sačinjava matično akcionarsko društvo - Energoprojekt Entel a.d., Beograd i 3 zavisna društava . Izvorna delatnost preduzeća, projektovanje termoenergetskih objekata, zastupljena je u radu Energoprojekta od njegovog osnivanja 1951. godine. Tokom godina svog razvoja preduzeće je (od 1990. godine ENTEL) kompletiralo i širilo svoju uslugu tako da danas pokriva pružanje usluga projektovanja i konsaltinga u oblastima vezanim za energetiku, vodu, telekomunikacije i zaštitu životne sredine, kao i upravljane realizacijom projekata u ovim oblastima.

Paralelno sa radom na termoenergetskim objektima, razvijena je i delatnost na projektovanju i konsaltingu prilikom gradnje razvodnih postrojenja, trafostanica i dalekovoda, prvo u zemlji, a u poslednjih dvadeset godina uspešno realizuje projekte u Nigeriji, Kataru, Omanu, UAE i Jordanu.

ENTEL je učestvovao u realizaciji projekata termoenergetskih objekata sa konvencionalnim, novim i obnovljivim izvorima energije, upravljanjem složenim energetskim sistemima i odgovarajućom ekološkom zaštitom, tretirajući sve izvore zagađenja vazduha, tla i vode iz energetskih sistema. Poslednjih nekoliko godina ENTEL je imao i nekoliko projekata na obnovljivim izvorima električne energije (solarne i vetroelektrane).

Realizacija ugovora odvija se u Beogradu, za sve domaće i delimično inostrane poslove, uz angažovanje u zemljama ugovaranja poslova radom kroz ino kompanije.

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Entel a.d. i niže navedeno zavisno društvo i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

- ENERGOPLAST D.O.O Beograd 20% vlasništva
- kompanija ENERGOPROJEKT QATAR 100% vlasništvo
- kompanija ENERGOPROJEKT ENTEL OMAN L.L.C 100% vlasništvo
- kompanija ENERGO CONSULT UAE 100% vlasništvo

U konsolidaciju uključen je Energoplast d.o.o (20 % učešća) po ekviti metodi a kompanije se konsoliduju 100% kroz konsolidovani finansijski izveštaj.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz finansijske izveštaje za 2014. godinu Energoprojekt Entela a.d." (u okviru poglavlja 1. Godišnjeg izveštaja). U nastavku su prikazani samo neki od relevantnih parametara poslovanja, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. (matičnog društva) u 2014. godini bila je sledeća

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Poslovni prihodi	568.155	616.937
Poslovni rashodi	543.293	524.036
Poslovni rezultat	24.862	92.901
Finansijski prihodi	368.579	160.536
Finansijski rashodi	16.703	13.137
Finansijski rezultat	351.876	147.399
Ostali prihodi	51.376	946
Ostali rashodi	7.342	10.431
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	44.034	-9.485
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	981	
UKUPNI PRIHODI	989.091	778.419
UKUPNI RASHODI	567.338	547.604
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	421.753	230.815

Neto dobitak po akciji

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	397.509	210.900
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	941	499

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Entela a.d. konsolidovano u 2014. godini bila je sledeća:

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2014	2013
Poslovni prihodi	3.856.140	3.390.316
Poslovni rashodi	3.747.143	3.125.649
Poslovni rezultat	108.997	264.667
Finansijski prihodi	72.698	76.886
Finansijski rashodi	18.788	5.753
Finansijski rezultat	53.910	71.133
Ostali prihodi	378.623	118.242
Ostali rashodi	31.632	38.521
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	346.991	79.721
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	5.045	29.251
UKUPNI PRIHODI	4.312.506	3.614.695
UKUPNI RASHODI	3.797.563	3.169.923
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	514.943	444.772

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2014	2013
Neto dobitak	490.699	424.857
Prosečan broj akcija tokom godine	422.495	422.495
Zarada po akciji (u dinarima)	1.161	1.006

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Očekivani razvoj društva u narednom periodu realizovaće se u skladu sa usvojenim strateškim dokumentima društva:

- "Srednjoročni (četvopolugodišnji) program poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2011. do 2015. godine" (usvojen na XXXVI godišnjoj sednici Skupštine akcionarskog društva Energoprojekt Holding a.d. održanoj 30.06.2011. godine);

- **"Program sprovođenja poslovne politike Energoprojekt Holding a.d. i sistema Energoprojekt za period od 2011. do 2015. godine"** (usvojen na 2. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 29.07.2011. godine). Implementacija usvojenog srednjoročnog programa rada je u toku, i realizuje se preko niza konkretnih projekata (ukupno 16 projekata), za koje su formirani odgovarajući radni timovi i definisana dinamika projektnih aktivnosti;
- **"Osnovne smernice poslovanja sistema Energoprojekt u mandatnom periodu"** (usvojen na 2. sednici Nadzornog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 23.03.2012. godine, na predlog generalnog direktora).
- **"Godišnji poslovni plan Energoprojekt Entel a.d. i sistema Energoprojekt za 2014. godinu"**

Misija A.D. Energoprojekt ENTEL treba da ostane pružanje kvalitetnih usluga klijentima iz domena delatnosti na najvišem stručnom nivou, uz korišćenje savremenih tehnologija i znanja.

Entel treba da očuva i unapredi dosadašnju dobru poziciju na tržištu u svojoj osnovnoj delatnosti (projektovanje, konsalting i inženjering termoenergetskih, elektroenergetskih i telekomunikacionih objekata i sistema), kao i da proširi delatnost na druge oblasti koje mogu da proizađu iz osnovne delatnosti. Da to ostvari, Entel treba da bude dobro organizovan, kadrovski i stručno osposobljen, internacionalno orijentisan i aktivan u osvajanju i primeni savremenih tehnologija u domenu termoenergetike, elektroenergetike, telekomunikacija i informatike.

U skladu sa gore navedenom vizijom dugoročnog razvoja i njegovom misijom, dugoročni ciljevi definisani su Planom poslovanja Društva Energoprojekt ENTEL a.d. u mandatnom periodu 2014 – 2015. godine, kojim je utvrđena strategija razvoja po pojedinim poslovnim oblastima sa ciljem stvaranja uslova za ugovaranje novih poslova, čime će društvo nastojati da ostvari ekonomski realnu i opravdanu punu zaposlenost, kao preduslov za obezbeđenje adekvatnih mogućnosti za dalji razvoj i konkurentno poslovanje na tržištu. Kao osnova za izradu plana izvršena je analiza postojećeg stanja. Korišćenjem kriterijuma efikasnosti, efektivnosti i profitabilnosti, identifikovane su ključne prednosti i slabosti po oblastima poslovanja. S obzirom na svrhu i cilj dokumenta, iako se poslovna pozicija društva na ukupnom tržištu može afirmativno oceniti, veća pažnja posvećena je slabostima nego prednostima kako bi definisanje istih iniciralo preduzimanje mera i postupaka za eliminisanje ili umanjeње njihovog uticaja. Po pojedinim segmentima, kao najznačajniji su prepoznati:

Delatnost društva je apsolutno aktuelna sada i ubuduće, kako na tržištu Srbije, tako i na drugim tržištima od interesa za poslovanje. Očuvanje delatnosti u direktnoj je sprezi sa mogućnošću ostvarenja planova investicione izgradnje, odnosno realizacije projekata sa učešćem Entela, kako u zemlji, tako i na aktivnim tržištima. Održivost delatnosti zavisi i od obima posla kojima će Entel imati pristup i od načina na koji će se taj posao u budućnosti realizovati, što je pre svega neizvesno u Srbiji, za razliku od drugih tržišta koji su ustalila način realizacije projekata.

Rizik ostvarenja realizacije energetskih objekata u Srbiji je veliki. O tome govori i period u kojem nijedan energetski objekat nije izgrađen, a koji traje već skoro 25 godina. Entel nema uticaj na odluku o realizaciji ovih investicija, te svoje opredeljenje participacije na ino tržištima zaržava kao trajno.

Uslov opstanka na tržištu je i verifikacija tehnologija rada, što je preduslov već od faze nuđenja poslova, i predstavlja sve zametniji i materijalno zahtevniji posao. Pažljiv odabir tehnologija rada i sertifikata i tela koja ih izdaju, predstavljaju stalnu zamku koju nameću lideri tržišta kreiranjem zahteva. Zato se Entel opredelio da se tehnologije rada za rad na tržištima na kojima je prisutan lokalno verifikuju, kako bi predupredio mogućnost nepriznavanja licenci, dozvola i sertifikata.

Nestabilnost tržišta Srbije, kaje je, bez obzira na obim angažovanja Entela na njemu, bitno za nastup društva i na drugim tržištima. Trenutna usredsređenost na tržišta koja po osetljivosti na promene pripadaju istom regionu (Katar, Oman, UAE, Irak, Bahrein, Jordan), prepoznaje se kao rizik stabilnosti poslovanja.

Posle privremenog optimizma za projekte od interesa za Entel, koji se pojavio u drugoj poslovini prethodne dekade, nastalo je zatišje, pre svega u Srbiji, a u određenoj meri prisutno je i na drugim mestima gde je Entel prisutan. Tržište Srbije ima nejasnu strategiju oporavka, a izgradnja kapitalnih objekata nije otišla dalje od zvučno najavljenih ciljeva.

Kod pokretanja nekih od najavljenih projekata postoji nagoveštaj načina njihove realizacije u kojem se za domaću privredu, pa i za Entel, smanjuje prostor za aktivnu ulogu, pre svega zbog toga što projekti dolaze sa investiranjem, gde se domaćoj privredi ostavlja sekundarna uloga. Ovakav razvoj događaja, može ugroziti i održanje delatnosti, tehnologije, kadrova.

Delatnost Entela je posebno osetljiva na kadrove. Oblast u kojoj se kadrovi teško i dugotrajno stvaraju, dovela je do situacije da takvih kadrova na tržištu Srbije nema. To je posledica stanja u oblasti energetike, dugog niza godina u kojem nije bilo investicionih projekata, možda i neatraktivnosti delatnosti. Samo mali procenat formalno obrazovanog kadra za delatnost Entela duži niz godina nakon završetka obrazovanja ostane u delatnosti koja je za Entel bitna, projektovanje i konsalting.

Poseban problem je starosna struktura kadrova u Entelu, gde su često nosioci delatnosti ljudi u poslednjih pet godina pred odlazak u penziju, što za nekoliko oblasti može ugroziti njihovu održivost u Entelu.

Sa namerom da se uticaj nepovoljnih faktora na rezultate poslovanja Entela u što je moguće većoj meri ublaži, utvrđeni su sledeći dugoročni ciljevi društva:

- Osvajanje najsavremenijih znanja i postupaka u poslovanju u okvirima delatnosti A.D.
- Obezbeđivanje kontinualnog podmlađivanja i usavršavanja stručnih kadrova radi permanentnog praćenja razvoja i primene novih tehnologija;
- Razvoj novih profitabilnih delatnosti, samostalno i/ili u saradnji sa drugim A.D. iz sistema Energoprojekt, kao i drugim preduzećima sa kojima može ostvariti postavljene ciljeve;
- Internacionalizacija u pogledu tržišta i kadrova;
- Profitabilno poslovanje, uz dostizanje poslovne izvrsnosti;
- Usmerenje ka pružanju usluga integralnog upravljanja realizacijom projekata, odnosno učešćem u ovakvim projektima u okviru svoje kompetentnosti.

Imajući u vidu delatnost ENTEL-a, prirodni klijenti u Srbiji su i dalje EPS i EMS, mada se učešće prihoda ostvarenog na projektima koji se rade za ova dva javna preduzeća u ukupnom prihodu smanjuje (EMS većinu projekata dodeljuje mimo JN Elektroistoku). Rad za EDB prolazi kroz različite faze zainteresovanosti EDB-a za našim uslugama. Za EDB uspevamo da dođemo do malih ugovora. Veće ugovore na specifičan način usmeravaju ka drugim kompanijama. Pored navedenih, treba računati i na naručioce van navedenih institucija, zainteresovane, kako za izgradnju termoenergetskih izvora (NIS), tako i za izgradnju obnovljivih izvora (vetroelektrane i proizvodnja električne energije iz komunalnog otpada).

U pokušaju da se dođe do posla, pored Srbije i zemalja u kojima ENTEL ima svoje kompanije, nuđeni su i poslovi za Australiju, Crnu Goru, Makedoniju, BIH (Federaciju i Republiku Srpsku), Indiju, Kazahstan i Zambiju.

Jedna od smetnji za nastup u CG i Makedoniji ostaje i zahtev za posedovanjem lokalnih licenci, što iziskuje visok trošak, sa ograničenom mogućnošću njegove isplativosti. Obezbeđenje licenci u CG se

kontinualno preispituje, s obzirom da je u poslednje vreme nekoliko poslova od interesa za ENTEL realizovano u CG, a da ENTEL nije imao mogućnost direktnog nuđenja. Pojavljivanje potencijalnih projekata u CG praćeno je i pojavom ponuđača opreme i tehnologije koji istovremeno nude i investiranje za projekte koje nude (pre svega kineske kompanije).

Evidentno je prisustvo pojačane aktivnosti u projektima koji prethode kasnijoj investicionoj izgradnji u BIH, gde ENTEL ima dva aktivna ugovora, gde je učinjen i pokušaj da se dođe do posla u oblasti termoenergetike.

Za razvoj elektrodistributivnog sistema Lusake, Zambija, dostavljena je ponuda. ENTEL je ušao u krug od dva ponuđača. I pored kvalitetne ponude, vrlo konkurentne cene, ENTEL nije uspeo da dobije ovaj posao. Zajedno sa EP Industrija izvršen je i pokušaj da se proširi aktivnost i na tržište Kazahstana. Saradnja sa EP Oprema na projektima u Nigeriji je stalnijeg karaktera.

Postizanje kompetentnosti u oblasti obnovljivih izvora (pre svega vetar) na lokalnom tržištu treba da bude ulaznica i na tržištima na kojima je ENTEL već prisutan, u meri potencijala ovih tržišta za navedene vrste izvora i interesovanja za njima.

Problem tržišta u Srbiji nije samo malo posla, već malo posla na kojima ENTEL ima prednost sa kompetentnom kvalifikacionom strukturom. Većina poslova je niže zahtevane strukture stručnosti. Sve češća je situacija u kojoj čak i renomirane firme sa ovih prostora nude poslove i za 20% budžetirane cene kod naručilaca.

Takođe je prisutna pojava firmi iz neposrednog okruženja koje nude poslove po neprirodno niskim cenama.

Generalno, možemo biti vrlo zadovoljni nivoom ugovaranja u periodu I-XII meseca u 2014. Godini u inostranstvu, što se nemože reći i za Srbiju. Očekuje se odobrenje par Aneksa postojećih ugovora koji će takodje poboljšati ove procene.

Uposlenost je obezbeđena na svim lokacijama za period od godinu dana. Moguće je prebacivanje dela kadrova između ofisa u Regionu.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon protoka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansiranja do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja, koji bi zahtevali obelodanjivanje ili bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekta (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr.; između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatra: **zavisna društva i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **zavisnih društava**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima u bilansu stanja.

<i>Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica</i>	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Prihodi:		
Ostala poveza pravna lica		
· EP OPREMA	33.201	180.216
· EP HOLDING	334	610
· EP GARANT	61	83
· EP INDUSTRIJA	7.905	774
· EP VISOKOGRADNJA	316	796
· EP HIDROINŽENJERING	2.548	3.343
· EP ENERGO NIGERIJA	9.709	26.599
<i>Svega prihodi</i>	<i>54.074</i>	<i>212.421</i>
Rashodi:		
Ostala povezana pravna lica		
· EP OPREMA	4.742	3
· EP HOLDING	95.047	90.561
· EP ENERGO DATA	4.492	7.126
· EP GARANT	293	293
· EP VISOKOGRADNJA	323	4.220
· EP HIDROINŽENJERING	29	85
· EP ARHITEKTURA I URBAN	1.118	50
· EP INDUSTRIJA	451	548
<i>Svega rashodi</i>	<i>106.495</i>	<i>102.886</i>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču od izvršenih usluga i dospevaju za 90 dana nakon datuma izvršenih usluga, nisu obezbeđena i nemaju kamatu).

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

Najznačajniji klijenti za ENTEL u Srbiji su i dalje EPS i EMS. Rad za EDB prolazi kroz različite faze zainteresovanosti EDB-a za našim uslugama. Pored navedenih, treba računati i na naručioce van navedenih institucija, zainteresovane, kako za izgradnju termoenergetskih izvora (NIS), tako i za izgradnju obnovljivih izvora. Iskustvo je da određeni broj takvih investitora u Srijci predstavlja

kadrovska struktura nedorasla poslu sa interesom koji je ponekad u suprotnosti sa interesom stvarnog investitora, koji otežavaju protokom informacija ka njemu, a u skladu sa navedenim interesima.

Pored navedenih naručilaca, ENTEL obraća pažnju i na klijente sličnog profila u Crnoj Gori, Republici Srpskoj i Makedoniji. Jedna od smetnji za nastup u CG i Makedoniji, i pored nekoliko interesantnih poslovnih prilika u 2014. godini, ostaje i zahtev za posedovanjem lokalnih licenci, što iziskuje visok trošak sa ograničenom mogućnošću njegove isplativosti. Obezbeđenje licenci u CG se opet preispituje, s obzirom da je u poslednje vreme nekoliko poslova od interesa za ENTEL realizovano u CG, a da ENTEL nije imao mogućnost direktnog nuđenja.

Nakon sticanja prvih referenci u oblasti obnovljivih izvora (solarne i vetroelektrane) sve je češći razlog poseta institucionalnih i privatnih investitora. Postizanje kompetentnosti u ovoj oblasti na lokalnom tržištu treba da bude ulaznica i na tržištima na kojima je ENTEL već prisutan, u meri potencijala ovih tržišta za navedene vrste izvora i interesovanja za njima.

Očekivani rast investicionih aktivnosti u Regionu još ne utiče značajnije na EPE poslovanje. Zbog unutrašnjih političkih problema, u Bahreinu nema značajnijih poslovnih aktivnosti, a vrlo slična je situacija i u Jordanu. S druge strane, evidentno je povećanje konkurencije pogotovu u Kataru, gde su mnoge kompanije otvorile ofise u očekivanju novih projekata.

U ovim uslovima, EPE agresivnom politikom nuđenja pokušava da zadrži nivo poslovanja iz ranijeg perioda, a samim tim i kadrove za nastup na očekivanim velikim infrastrukturnim projektima. Nastup na okolnim tržištima (Saudijska Arabija, Liban, Sudan) se takođe aktivno razmatra, naročito u oblastima u kojima možemo da ostvarimo prednost u odnosu na konkurenciju. Kompanija u Omanu posluje od 1997. godine i od tada beleži stabilan rast po svim parametrima poslovanja. Rast nije imao velikih skokova po godinama, ali se trend rasta beleži iz godine u godinu. Finansijska ekonomska kriza nije imala velike posledice na poslovanje kompanije. Uticala je na usporavanje realizacije projekata, ali se u ovom momentu oseća izlazak iz krize kroz najave velikih investicija u oblasti infrastrukture.

Tržište u Omanu u oblasti konsultantskih poslova je otvoreno. Investitori, da bi koristili benefite recesije u okolnim zemljama, mnoge tendere su deklarirali kao međunarodne i otvaraju vrata učešću kompanija van Omana. To povećava konkurenciju i na svim tenderima se pojavljuje veliki broj novih kompanija. U narednom periodu zaoštriće se uslovi pobjedivanja na Tenderima. Zbog toga već radimo analize cena novih kompanija na otvorenim Tenderima kako bismo formulisali strategiju nudjenja novih poslova. Ne sme se izostaviti ni činjenica da Oman potresaju česte korupcijske afere, koje značajno utiču na lansiranje i dobijanje novih poslova, zatim trajanje njihovog ugovaranja i na kraju - naplatu.

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Holding a.d. uspostavlja i unapređuje sopstveni integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (usaglašen sa standardom ISO 9001:2008), menadžment zaštitom životne sredine (usaglašen sa standardom ISO 14001:2004) i menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (usaglašen sa standardom OHSAS 18001:2007).

Poslovne aktivnosti redovno se usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne, uvrđuju se programi zaštite životne sredine i angažuje se na njihovom doslednom sprovođenju. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekta organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnim filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom, garancija je da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Postojanje ogranaka;

Energoprojekt Entel a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljan pregled i rezultati poslovanja entiteta Energoprojekt Entela a.d. iskazani su u okviru napomena uz pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da rizični profil Društva uvek bude u skladu sa sklonošću Društva ka rizicima, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
- kamatnog rizika; i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR-ima i US-dolarima.

• **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

• **Rizik od promene cena** je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Društva. Društvo nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Društva, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

Predmetna problematika je definisana i realizuje se u skladu sa usvojenim internim aktima društva:

- "Pravilnik o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom u Energoprojekt Holding a.d." (usvojen na 121. sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 27.01.2014. godine);
- "Pravilnik o radu sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d." (usvojen na 94. sednici Izvršnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 23.09.2013. godine).

- "Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Energoprojekt Entela a.d." (usvojen na 17. sednici Odbora direktora Energoprojekt Entel a.d. održanoj 29.01.2013. godine).

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus pre svega stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

III. PODATCI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Energoprojekt Entel a.d. primenjuje KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. (koji je usvojen na 10. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Entela a.d. održanoj 30.01.2013. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.ep-entel.com).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva.

Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE KONSOLIDOVANOG GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, konsolidovani godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

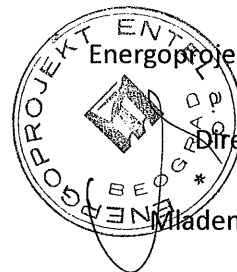
Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VI. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA *

Napomena *:

- Konsolidovani godišnji finansijski izveštaj Energoprojekt Entela a.d. za 2014. godinu je odobren i prihvaćen 19.03.2015. na sednici Odbora direktora izdavaoca.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg
izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

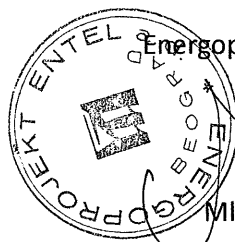

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

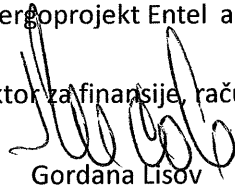
Napomena *:

- Odluka o raspodeli dobiti društva za 2014. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Lice odgovorno za sastavljanje konsolidovanog godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Entel a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo

Gordana Lisov

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Entel a.d.

Direktor

Mladen Simović

